

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Analýza rozpočtu města Rychvald

Budget Analysis of Rychvald City

Student:

Bc. Kateřina Poskerová

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Alžběta Urbancová, Ph.D.

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Kateřina Poskerová**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně
Specializace: 00 Účetnictví a daně
Téma: **Analýza rozpočtu města Rychvald**
Budget Analysis of Rychvald City

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Právní úprava a charakteristika města Rychvald
3. Analýza příjmů a výdajů rozpočtu města Rychvald
4. Návrhy a doporučení pro zlepšení financování
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví*. Praha: C. H. Beck, 2011. 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy. Teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. *Účetní reforma 2012 pro ÚSC a jimi zřizované příspěvkové organizace*. Praha: Nakladatelství Acha obec účtuje s.r.o., 2012. 710 s. ISBN 978-80-260-2780-5.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Alžběta Urbancová, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 26.04.2013

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci na téma „Analýza rozpočtu města Rychvald“ vypracovala samostatně, mimo uvedené přílohy č. 1, 2, 3 a 4, které poskytl Městský úřad Rychvald.

V Ostravě dne 26. dubna 2013

Bc. Kateřina Poskerová

OBSAH

1	ÚVOD.....	5
2	PRÁVNÍ ÚPRAVA A CHARAKTERISTIKA MĚSTA RYCHVALD.....	7
2.1	Zákon o obcích.....	7
2.2	Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů	8
2.3	Vyhláška o rozpočtové skladbě	13
2.4	Zákon o rozpočtovém určení daní.....	14
2.5	Historie města Rychvald	17
2.6	Orgány zastupitelstva a rady města.....	18
3	ANALÝZA PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ ROZPOČTU MĚSTA RYCHVALD.....	20
3.1	Příjmy rozpočtu	20
3.1.1	Daňové příjmy	22
3.1.2	Nedaňové příjmy	28
3.1.3	Kapitálové příjmy	35
3.1.4	Přijaté transfery	37
3.1.5	Financování.....	39
3.2	Výdaje rozpočtu.....	40
3.2.1	Běžné výdaje	42
3.2.2	Příspěvky a dotace.....	48
3.2.3	Kapitálové výdaje	52
4	NÁVRHY A DOPORUČENÍ PRO ZLEPŠENÍ FINANCOVÁNÍ.....	54
4.1	Celkové příjmy.....	56
4.1.1	Daňové příjmy	56
4.1.2	Nedaňové příjmy	58
4.1.3	Kapitálové příjmy	59
4.1.4	Dotace	60
4.2	Celkové výdaje	62

4.2.1	Běžné výdaje	63
4.2.2	Příspěvky a dotace.....	64
4.2.3	Kapitálové výdaje	66
5	ZÁVĚR.....	71
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		73
SEZNAM ZKRATEK.....		76
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE		
SEZNAM PŘÍLOH		
PŘÍLOHY		

1 ÚVOD

Rozpočet je základním nástrojem finančního hospodaření města. Je to cyklus, který začíná sestavováním rozpočtu na jeden kalendářní rok a končí jeho hodnocením. Obsahem rozpočtu je podrobný přehled o toku finančních prostředků. Jeho cílem je v podstatě sladění příjmových možností města s výdajovými aktivitami. Rozpočet je taktéž nástroj na prosazování cílů obecních politik. Správně sestavený rozpočet představuje základ dobré činnosti města.

Druhá kapitola je věnována právním hlediskům, podle nichž se řídí a sestavuje rozpočet města. K zákonům a vyhláškám musí město Rychvald přihlížet při svém chodu a správě, dle nichž vede a sestavuje jednotlivé části svého účetnictví a s ním současně rozpočtování města. Mezi stěžejní legislativy patří zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, vyhláška Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě a zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, vše ve znění pozdějších předpisů. Toto řazení bylo zvoleno záměrně, s ohledem na významnost zákonů. Taktéž je zde popsána charakteristika města Rychvald jako takového, jeho historický vývoj, důležité milníky jeho vzniku a existence. V neposlední řadě jsou zmíněny i plány města Rychvald, které by chtělo vedení města realizovat v několika následujících letech.

Následující kapitola je podrobnou analýzou a syntézou samotného rozpočtu města Rychvald. Jsou v ní provedeny analýzy jednotlivých částí příjmů, do nichž spadají příjmy daňové, nedaňové, kapitálové, přijaté transfery, čili dotace a financování. Jejich obecná charakteristika je následně rozvedena o konkrétní hodnoty rozpočtů města Rychvald od roku 2010 až do roku 2012. Druhá část této kapitoly se zabývá výdajovou stránkou rozpočtu. Výdaje rozpočtu jsou rozděleny do dvou oddílů, kterými jsou výdaje běžné, jejíž součástí jsou příspěvky a dotace a kapitálové výdaje. Rovněž i zde je nejprve uvedena obecná charakteristika této části salda a následně je věnována podrobnému rozboru v rámci 3 účetních období města Rychvald. Řazení této kapitoly bylo zvoleno dle poskytnutých rozpočtů.

Poslední část této práce je zaměřena na návrhy a následná doporučení pro zlepšení financování hospodaření města Rychvald. Práce je podrobně zaměřená na srovnání schválených rozpočtů a skutečných stavů příjmů a výdajů za sledovaná období, k nimž došlo během roku za pomoci rozpočtových opatření. V úvodu čtvrté kapitoly je uvedena souhrnná

tabulka, která dává přehled o rozpočtu a skutečnosti, a též o procentním plnění skutečnosti oproti schválenému rozpočtu.

Cíl diplomové práce je vysvětlit základní strukturu rozpočtu města Rychvald. Analyzovat druhy příjmů, které obecně místní rozpočty získávají, a výdajů za tři rozpočtová období, včetně jejich členění podle rozpočtové skladby, která představuje analytický nástroj pro jejich označování. Rozpočet a závěrečný účet jsou hlavními dokumenty, které občanům poskytnou základní informace o hospodaření města. A tato práce slouží jako pomůcka pro rychlou orientaci v těchto dokumentech. Diplomová práce rovněž podává informace o vyrovnanosti, případně nevyrovnanosti hospodaření, o splnění cílů, stanovených při sestavování a schvalování rozpočtu.

V této práci je použita metoda analýzy, metoda deskripce a v poslední kapitole taktéž metoda komparace.

2 PRÁVNÍ ÚPRAVA A CHARAKTERISTIKA MĚSTA RYCHVALD

Existuje hned několik právních předpisů, kterými se vedení města Rychvald musí řídit při sestavování rozpočtu. Mezi ty hlavní patří zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, vyhláška Ministerstva financí ČR č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě a zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, to vše ve znění pozdějších předpisů. Bez těchto pravidel by nebylo možné zodpovědně sestavit rozpočet, který je následně předložen zastupitelstvu města ke schválení.

V nadcházejících podkapitolách jsou rozepsány jednotlivé zákony a vyhlášky, které jsou nezbytné pro sestavení návrhu rozpočtu.

2.1 Zákon o obcích

Zákon o obcích charakterizuje obec jako základní územně samosprávné společenství občanů, které je vymezeno hranicemi obce. Obec je veřejnoprávní korporací, která má svůj vlastní majetek, jedná v právních vztazích svým jménem a nese zodpovědnost ze svého jednání. Stěžejní právní předpis, kterým se obce musí řídit, je **zákon č. 128/2000 Sb., o obcích**, ve znění pozdějších předpisů.

Tento zákon je velice obsáhlý a vymezuje prakticky vše, co je pro vedení a hospodaření obce důležité. Avšak problematika rozpočtu, čili jeho sestavení, schválení, úprava, závěrečné vyhodnocení, je tímto zákonem řešena jen okrajově. Pak je tedy nutno vzít v úvahu odkazy na jiné zákony. Pro potřeby analýzy rozpočtu je to zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, který je více zmíněn v bodě 2.2 této podkapitoly.

Hospodaření obce

Hospodařením obce se zabývá § 38 zákona o obcích. Je v něm možné dohledat, že majetek obce je třeba využívat účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly, jež jí vyplývají ze zákona. Obec je rovněž povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. Takovýto majetek musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. Pokud dojde k neoprávněným zásahům, je povinna včas uplatit právo na náhradu škody.

Zákon o obcích pouze uvádí v paragrafech 42 až 44, že obec musí mít sestaven rozpočet na příslušný kalendářní rok, musí za něj zpracovat závěrečný účet a v neposlední řadě je obec povinna zajistit přezkoumání svého hospodaření. O přezkum hospodaření požádá příslušný krajský úřad nebo toto přezkoumání zadá auditorské společnosti. Požádá-li obec o přezkoumání svého hospodaření za uplynulý kalendářní rok auditorskou společnost, pak ze zákona musí toto své rozhodnutí písemně sdělit příslušnému krajskému úřadu ve stanovené lhůtě. Výdaje spojené s přezkumem hospodaření hradí ze svého rozpočtu.

Z přezkoumání hospodaření se vyhotoví zápis, který je následně podroben syntéze správnosti. Přezkum hospodaření musí být ze zákona vždy, a to ve lhůtě do 30. 6. následujícího roku, zastupitelstvo města ho bere na vědomí bez ohledu na to, zda byly či nebyly zjištěny chyby a nedostatky. Jsou-li zjištěny chyby, musí zastupitelstvo přijmout nápravná opatření.

Zákon o obcích v § 43 říká, že: „závěrečný účet spolu se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok projedná zastupitelstvo obce do 30. června následujícího roku a přijme opatření k nápravě nedostatků.“

Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech spadajících do samostatné působnosti obce. Je mu vyhrazeno schvalovat program rozvoje obce, rozpočet obce, závěrečný účet obce a účetní závěrku sestavenou k rozvahovému dni. Taktéž je v jeho kompetenci zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce, zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny.

Zastupitelstvo obce má možnost delegovat na radu města některá práva a povinnosti vztahující se k rozpočtu obce, a to dle § 102 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

Aby bylo usnesení nebo rozhodnutí zastupitelstva platné, je zapotřebí nadpolovičního souhlasu všech členů zastupitelstva obce.

2.2 Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

K nejpodstatnějším právním předpisům, jež upravují tvorbu rozpočtu města je **zákon č. 250/2000 Sb.; o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů**, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkci rozpočtů územních samosprávních celků, jimiž jsou obce a kraje. Taktéž stanoví jasně daná pravidla pro hospodaření s finančními prostředky těchto územních samosprávních celků.

Nástrojem finančního hospodaření územních samosprávných celků je dle tohoto zákona rozpočet, který je sestavován na dobu jednoho kalendářního roku, a rozpočtový výhled.

Rozpočtový výhled

Ustanovení § 3 tohoto zákona vypovídá o tom, že rozpočtový výhled je jakýmsi pomocným nástrojem územních samosprávných celků, jež slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Při jeho sestavení nelze opomenout již existující smluvní vztahy a přijaté závazky. Rozpočtový výhled se sestavuje zpravidla na dobu 2 až 5 let, které následují po roce, na nějž je sestaven roční rozpočet.

Taktéž je zde uvedeno, že rozpočtový výhled obsahuje souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, zejména jsou v něm obsaženy dlouhodobé závazky a pohledávky, v neposlední řadě i finanční zdroje a potřeby realizovaných záměrů. Nesmí být opomenuto zdůraznění dlouhodobých dopadů závazků na hospodaření územních samosprávných celků, a to po celou dobu trvání oněch závazků.

Rozpočtový výhled, stejně jako rozpočet, je dokument, který se pravidelně aktualizuje. Jeho aktualizace opět podléhá schválení zastupitelstvem obce.

Rozpočet

Rozpočet územních samosprávných celků je finančním plánem, kterým se řídí financování činnosti územních samosprávných celků. Jeho obsah je vymezen v § 6.

Rozpočtový rok je totožný s kalendářním rokem, na který se rozpočet sestavuje. Při jeho zpracování je třeba vycházet z rozpočtového výhledu.

Rozpočet je sestavován na kalendářní rok jako přebytkový, vyrovnaný nebo schodkový. **Přebytkový rozpočet** se sestavuje v případě, kdy některé příjmy daného roku jsou určeny k využití až v některých z následujících let nebo jsou tyto finanční prostředky použity na splacení jistiny úvěrů z předcházejících let. Další možnou variantou je, že rozpočet může být schválen jako **schodkový**, to znamená, že výdaje jsou vyšší nežli předpokládané příjmy daného roku. Buďto tak bude učiněno pomocí finančních prostředků z minulých let, to je z přebytku hospodaření nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo příjmem z prodeje komunálních dluhopisů daného územního samosprávného celku. Nejoptimálnější variantou je sestavit rozpočet jako vyrovnaný. Znamená to, že navrhované celkové výdaje se rovnají předpokládaným příjmům, bez použití finančních prostředků z minulých let či pomocí jiných, výše uváděných variant.

Obsahem navrhovaného rozpočtu jsou předpokládané příjmy, navrhované výdaje, dotace, případně zdroje z minulých let.

Příjmy rozpočtu obce tvoří příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a dotace dle § 7. Mezi **příjmy daňové**, které většinou tvoří 50 i více procent celkových příjmů, patří daně z příjmů právnických osob, fyzických osob, daň z nemovitostí, daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických osob za obec, správní a místní poplatky a další. **Příjmy nedaňové**, jsou příjmy z vlastního majetku a majetkových práv obce, příjmy z výsledku vlastní činnosti, příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, pokud jsou podle zákona o rozpočtových pravidlech územních samosprávných celků nebo jiných zákonů příjmem obce, které organizaci zřídila nebo založila, příjmy z vybraných pokut. **Kapitálové příjmy** jsou tvořeny příjmy získanými z prodeje majetku obce (nemovitostí, pozemků a podobně). **Transfery** obec získává například z rozpočtu kraje, z Úřadu práce, státního rozpočtu, státních fondů nebo z Evropské unie.

Do **výdajové** stránky rozpočtu se zahrnují veškeré závazky plynoucí ze zákonné povinnosti obce a také závazky, ke kterým se obec smluvně zavázala. Výdaje na vlastní činnost obce, a to především v návaznosti na správu majetku a jeho následný rozvoj, výkon státní správy, úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů, popřípadě výdaje na emisi vlastních komunálních dluhopisů a výnosů, které plynou držitelům těchto cenných papírů. Výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti, výdaje na podporu svých příspěvkových organizací, školství, sportu včetně výdajů na dary a příspěvky na sociální nebo humanitární účely, a to dle § 9.

Součástí každého rozpočtu při jeho schválení je důvodová zpráva, která stručně informuje o všech důležitých skutečnostech a údajích, jež jsou předmětem navrhovaného rozpočtu.

Zveřejnění rozpočtu

Územní samosprávný celek má zákonnou povinnost dle § 11 svůj návrh rozpočtu zveřejnit po dobu nejméně 15 dnů přede dnem jeho projednáváním na zasedání zastupitelstva územního samosprávného celku na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup. Na úřední desce může být návrh rozpočtu zveřejněn v užším rozsahu, který obsahuje alespoň údaje o příjmech a výdajích rozpočtu v nejvyšších jednotkách druhového třídění rozpočtové skladby. Pro účely dálkového přístupu zveřejnění je potřeba rozpočet zveřejnit v úplném rozsahu. Občané příslušného územního samosprávného celku se mohou vyjádřit

bud'to písemně, a to do stanovené lhůty nebo ústně při zasedání zastupitelstva, na kterém se daný rozpočet bude projednávat.

Rozpočtová skladba

Strukturu rozpočtové skladby stanoví Ministerstvo financí závaznou vyhláškou č. 323/2002, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, kterou se obce musí řídit. Toto třídění se promítne v rozpočtu územního samosprávného celku. Orgány územního správního celku mohou schvalovat rozpočet dle třídění rozpočtové skladby tak, aby byly zřetelné závazné ukazatele, podle nichž se mají povinně řídit, jak výkonné orgány územního samosprávného celku hospodařící na základě rozpočtu, tak i právnické osoby zřízené či založené v působnosti územního samosprávného celku, samozřejmě i další osoby, jež jsou příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu. Podrobněji je tato problematika rozepsána v podkapitole 2.3.

Rozpočtové provizorium

Dojde-li k tomu, že rozpočet nebude schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření územního samosprávného celku pravidly rozpočtového provizoria, a to až do doby, než bude schválen řádný rozpočet. Pravidla rozpočtového provizoria jsou nezbytná k plynulému chodu hospodaření územního samosprávného celku, dle § 13. Příjmy a výdaje, které jsou uskutečněny v době rozpočtového provizoria, jsou následně po schválení řádného rozpočtu, považovány za jeho příjmy a výdaje.

Rozpočtová opatření

Rozpočtová opatření jsou účinným prostředkem celého roku, neboť bez nich nelze provádět jakékoli změny v rozpočtu obce, ať už by šlo o přesun finančních prostředků mezi jednotlivými položkami či paragrafy platné rozpočtové skladby, kdy se jednotlivé příjmy a výdaje navzájem ovlivňují, aniž by se změnil jejich celkový objem nebo schválený rozdíl celkových příjmů a výdajů. Pomocí rozpočtového opatření může docházet k použití nových, rozpočtem nepředvídaných příjmů k úhradě nových nezajištěných výdajů. V neposlední řadě to může být i vázání rozpočtových výdajů, jestliže je jejich krytí nějakým způsobem ohroženo, především neplněním rozpočtových příjmů, což by mělo za následek snížení rozpočtu. Zákon se o rozpočtovém opatření zmiňuje v § 16.

Všechna rozpočtová opatření musí být vedena chronologicky a řádně předkládaná ke schválení zastupitelstvu města. Rozpočet je pružnou, živou věcí, se kterou se pracuje. Při hospodaření dochází samozřejmě k nepředvídaným událostem, které nebyly v rozpočtu

zahrnuty a tak je nezbytné je upravit. Zde nastává problém, neboť zastupitelstvo města zasedá zpravidla jednou za 3 měsíce, což je nedostačující ve vztahu k provádění aktualizací – změn ve schváleném rozpočtu. Proto zastupitelstvo obce svým usnesením může přenechat právo schvalovat rozpočtová opatření radě města, která zpravidla uskutečňuje svá zasedání v kratších intervalech. Zastupitelstva města či obce tak mohou svým usnesením stanovit, že přenechává radě města pravomoc schvalovat rozpočtová opatření do určité procentuální výše schváleného rozpočtu s tím, že do uvedených procent se započítává pouze celková změna objemu příjmů a výdajů, nikoli přesun finančních prostředků mezi jednotlivými položkami a paragrafy rozpočtové skladby s tím, že do změny objemu příjmů a výdajů se nezapočítává poskytnutí účelových prostředků, jakými jsou dotace, dary, apod. z jiných rozpočtů.

Zastupitelstvo tak činí v souladu s § 102 odst. 2, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Závěrečný účet

Hospodaření územního samosprávného celku se souhrnně zpracovává do závěrečného účtu a to po skončení kalendářního roku dle § 17. V závěrečném účtu jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném třídění podle rozpočtové skladby, data o hospodaření s majetkem a o dalších finančních operacích, které byly provedeny v průběhu kalendářního roku. Součástí závěrečného účtu je provedení finančního vypořádání vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcím a státním fondům, popřípadě dalších osob. Územní samosprávný celek je povinen ze zákona dát svůj závěrečný účet přezkoumat. Tento přezkum provádí příslušný krajský úřad nebo auditorská společnost, se kterou má obec uzavřenou smlouvu o přezkumu hospodaření.

Rovněž i zde vzniká **povinnost zveřejnění závěrečného účtu** včetně zprávy o přezkoumání hospodaření, po dobu nejméně 15 dnů přede dnem jeho projednávání na zasedání zastupitelstva územního samosprávného celku. Pravidla pro zveřejňování návrhu rozpočtu či závěrečného účtu byla již více popsána výše v bodě „zveřejnění rozpočtu“.

Projednání závěrečného účtu se uzavírá vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad, nebo může dojít i k vyjádření souhlasu s výhradami, na jejichž základě přijme územní samosprávný celek patřičná opatření potřebná k nápravě zjištěných chyb a nedostatků. Následně musí udělat taková rozhodnutí, která vedou k jejich nápravě.

Porušení rozpočtové kázně

Pod porušením rozpočtové kázně lze dle § 22 chápat každé neoprávněné použití nebo zadržení peněžních prostředků poskytnutých z rozpočtu územního samosprávného celku. **Neoprávněným použitím** je porušení povinnosti stanovené právním předpisem, smlouvou nebo rozhodnutím o poskytnutí peněžních prostředků. Penále za porušení rozpočtové kázně se počítá již ode dne následujícího po dni, kdy měl příjemce povinnost provést úhradu. **Zadržením peněžních prostředků** je porušení povinnosti vrátit finanční prostředky ve stanoveném termínu.

Zákon umožňuje poskytovateli peněžních prostředků udělit nižší odvod, než v jaké výši byly finanční prostředky poskytnuty a to v závislosti na závažnosti konkrétní povinnosti, musí tak učinit ovšem ve smlouvě. Ve smlouvě uvede procentní rozmezí vztahující se k poskytnutým peněžním prostředkům, přihlédne k závažnosti porušení a jeho následného vlivu na dodržení účelu dotace. Bude-li porušeno vícero povinností, procentní částky se sčítají. Poskytovatel může též dotace zcela zastavit.

2.3 Vyhláška o rozpočtové skladbě

Účelem **vyhlášky č. 323/2000, o rozpočtové skladbě**, je přesné definování rozpočtové skladby, jakožto jednotné třídění příjmů a výdajů, které se uplatňuje v organizačních složkách státu. Obce jsou povinovány označovat své rozpočtované i skutečné příjmy a výdaje.

Rozpočtová skladba rozlišuje svým tříděním jak příjmy, tak výdaje. Rozlišuje je tím, že je rozčlení podle jednotlivých paragrafů a položek. Rozpočtovou skladbu lze třídit do čtyř tříd příjmů a výdajů z hlediska odpovědnostního, druhového, odvětvového a konsolidačního.

Odpovědnostní třídění

Toto třídění příjmů a výdajů se řídí podle správců kapitol. Jsou jimi ústřední orgány státní správy a další organizační složky státu, mají-li tyto složky samostatnou kapitolu ve státním rozpočtu nebo mají-li postavení ústředního orgánu státní správy. Základní jednotkou třídění je kapitola.

Druhové třídění

Veškeré příjmy a výdaje se třídí podle § 1 odst. 1, a to dle příjmových a výdajových druhů. Mezi výdaje zde řadíme nákupy, do kterých lze zahrnout veškeré výdaje na pořízení věcí, služeb, prací, výkonů nebo práv a transfery, jež představují druh podpory. Jako příjmy

lze chápat platbu, která plyne organizaci, za poskytnutí služeb, prací, výkonů a práv a u příjmů z transferů druh přijímané podpory. Zde jsou nejvyššími jednotkami třídy, které se pak seskupují do podseskupení položek, nejnižší jednotkou jsou položky.

Odvětvové třídění

Příjmy a výdaje se zde třídí podle odvětví. Podle § 1 odst. 1, se výdaje z tohoto hlediska třídí všechny a z příjmů jen ty nedaňové a kapitálové příjmy obce, s výjimkou příjmů ze splátek půjčených peněžních prostředků. Odvětvím dle této vyhlášky se rozumí druh činnosti, z níž příjmy plynou, nebo na kterou se vynakládají výdaje, popřípadě zaměření právního subjektu, který s takovými to peněžními prostředky hospodář.

Konsolidační třídění

Z hlediska konsolidačního se třídí výdaje vynakládané uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a ostatních veřejných peněžních fondů, jimž to nařizuje tato vyhláška. Příjmy rovněž vznikají uvnitř této soustavy. Konsolidační třídění se použije tehdy, nejsou-li příjmy a výdaje vyjádřeny již v druhovém třídění. Tyto příjmy a výdaje se třídí podle stupně konsolidace. Jednotkami třídění jsou skupiny, oddíly, následně pododdíly a jako poslední paragrafy. Od 1. 1. 2013 došlo k rozšíření třídění.

2.4 Zákon o rozpočtovém určení daní

Předmětem úpravy **zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní**, je rozpočtové určení daní z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční. Pro správné pochopení výkladu zákona je nutno si nejprve vysvětlit pár základních pojmů.

Celostátní hrubý výnos

Celostátní hrubý výnos může být chápán jako peněžní prostředky vybrané v průběhu rozpočtového roku správcem daně a snížené o vrácené prostředky. Je nutno pamatovat na to, že do tohoto hrubého výnosu nelze započít vybrané pokuty ani částky použité na úhradu nákladu, při daňovém řízení. Celkové procento, kterým se obce, vyjímaje Prahy, Plzně, Ostravy a Brna, podílejí na části celostátního hrubého výnosu daní podle § 4 odst. 1 písm. b) až f) zákona o rozpočtovém určení daní, činí 54,6333189 %.

Výnosem je určitá část hrubého výnosu daně zaevidována na splatnou daňovou povinnost. Příjemcem oněch výnosů je v našem případě obec, nicméně může být jimi i kraj či Státní fond dopravní infrastruktury.

Částka k převodu

Částku k převodu je možno chápat jako rozdíl mezi daňovým příjmem příjemce a částí daňového příjmu celkově převedeného příjemce od počátku rozpočtového roku.

Tento zákon nám vyjmenovává daňové příjmy, které plynou do rozpočtu obcí. Jedním z hlavních je výnos z daně z nemovitostí, příjemcem je samozřejmě ta obec, která má dané nemovitosti na svém katastrálním území, tyto daně pak plynou v plné výši.

Obcím náleží podíl 19,93 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty. Tato procentuální výše je platná do 31. prosince 2012. Od 1. ledna 2013 se mění na 20,83 %.

Dalším daňovým příjmem je podíl ve výši 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem za své zaměstnance. Podíl ve stejné výši se odvádí rovněž z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, ze kterých je daň vybíraná srážkou. Taktéž zde náleží daně z příjmů právnických osob. Městu Rychvald náleží 0,048675 % na podílu z celostátního hrubého výnosu těchto výše uvedených daní.

30 % z výnosu záloh na daň z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště buďto ke dni jejich splatnosti nebo k poslednímu dni zdaňovacího období, k němuž mají tyto fyzické osoby daňovou povinnost.

V zákoně o rozpočtovém určení daní v § 4 odst. 2 se píše, že: „procento, kterým se obce podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní podle § 4 odst. 1 písm. b) až f), se vypočte jako součet:

- poměru celkové výměry katastrálního území obce k celkové výměře katastrálních území všech obcí, vyjádřeného v procentech a násobené koeficientem 0,03,
- poměru počtu obyvatel obce k počtu obyvatel všech obcí, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,03,
- poměru násobků postupných přechodů, vypočteného pro obec pomocí koeficientů postupných přechodů, k součtu násobků postupných přechodů vypočtených za ostatní obce, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,94 a dále násobeného celkovým procentem, kterým se na části celostátního hrubého výnosu daní podle odstavce 1 písm. b) až f) podílejí ostatní obce.“

Koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů

Koeficienty postupných přechodů a násobků postupných přechodů jsou uvedeny v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Městu Rychvald náleží koeficient postupných přechodů ve výši 1,1523, neboť počet jeho obyvatel je zhruba 7 200, tudíž spadá do intervalu 5 001 – 30 000, pro něž je tento koeficient vymezen ve výše zmíněné příloze č. 2, tohoto zákona.

Násobek postupných přechodů lze spočítat jako součet $5\,300,8 + 1,3872$ (což je koeficient postupných přechodů) x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 5 000.

Celkové procento, jímž se ostatní obce podílejí na části celostátního hrubého výnosu daní, se vypočte pomocí zlomku. V čitateli bude uveden násobek přepočítacího koeficientu pro ostatní obce uvedený v příloze č. 3 tohoto zákona a celkového počtu obyvatel ostatních obcí. Ve jmenovateli bude vepsán součet násobků příslušných přepočítacích koeficientů uvedených v příloze č. 3 k tomuto zákonu. Součet násobků postupných přechodů za ostatní obce činí pro rok 2013 hodnotu 9 515 289,2381.

Daň z nemovitostí

Daň z nemovitostí náleží v plné výši obci, na jejímž katastrálním území se nemovitost nachází a je touto daní zatížena. Nedochází zde k žádnému přeposílání ani k přerozdělování poměrné části daně z celostátního hrubého výnosu. Základní sazba daně se násobí koeficientem podle počtu obyvatel dané obce. Počet obyvatel dané obce se zjišťuje k poslednímu sčítání lidu. Pro jednotlivé části obce může obec obecně závaznou vyhláškou zvýšit koeficient, který je pro ni stanoven, o jednu kategorii, popřípadě snížit o jednu až tři kategorie, stanovené zákonem č. 338/1992 Sb., o daních z nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů.

V zákoně o dani z nemovité je v § 12 specifikováno, že: „*obec může obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce stanovit jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tímto koeficientem se vynásobí daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, stave, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory.*“ Výjimkou jsou pozemky orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů, na něž se tento místní koeficient nevztahuje.

Město Rychvald místní koeficient nestanovilo a ani jej proto nepoužívá. Celková započtená výměra katastrálního území města Rychvald k 1. 1. 2012 činí 1 702,0989 ha.

Daň z příjmů právnických osob za obec

Obec je osvobozena od odvodu daně, pouze o ní účtuje v účetnictví. Obec nebo město nemá povinnost ji odvést, pouze ji vypočte, vyhotoví daňové přiznání, které následně odešle místně příslušnému finančnímu úřadu. Daňové přiznání musí obec odeslat do 1. dubna následujícího roku, což je zákonem stanovená lhůta. Nicméně pokud obec využívá daňového poradce, pak je termín prodloužen do 30. června.

2.5 Historie města Rychvald

Historie města Rychvald sahá do konce 13. století, kdy jsou o něm zaznamenány první zmínky. Rychvald byl od svého založení součástí slezského Těšínska, což způsobilo, že se zde střídaly polské a české vlivy. Od roku 1327 se Těšínsko stalo lénem Jana Lucemburského. Od roku 1625, kdy zemřel poslední z rodu Piastovců, do roku 1918 patřilo knížectví rodu Habsburkům. Tehdejším centrem obce bylo feudální panství u zámku, který je nejstarší stavbou. Druhou nejstarší stavbou města je katolický kostel svaté Anny z roku 1595.

Charakterem obce bylo do 19. století výhradně zemědělství, především chov ryb. Až s nástupem těžebního průmyslu se značně změnila sociální skladba obyvatelstva. Při rozpadu Rakouska-Uherska, se Rychvald stal dějištěm sporu mezi Československem a Polskem o Těšínsko. První rozdělení vedlo k tomu, že Rychvald připadl pod Těšínsko, tedy na polskou stranu. V roce 1920 se Rychvald připojil zpět k Československu. 11. října 1938 byl Rychvald obsazen polskými vojsky, následně 1. září 1939, v den zahájení 2. světové války, německou armádou. Po osvobození, v roce 1945, zde byla opět nastolena správa Československa.

V letech 1963 – 1968 bylo v centru obce vystavěno sídliště, jehož součástí je základní devítiletá škola se školní jídelnou a sportovním hřištěm, dále pak školka, zdravotní středisko, lékárna, kulturní dům s knihovnou a nákupní centrum. Tak vzniklo i malé náměstí, které obec do té doby neměla.

Město Rychvald prochází od roku 1990 změnami, jako je kompletní plynifikace, opravy budov sídliště, rovněž byla postavena nová čistící stanice odpadních vod, také byl postaven Dům s pečovatelskou službou. Pro zvýšení bezpečnosti v dopravě byl v centru obce vybudován kruhový objezd. V obci byla zřízena benzinová čerpací stanice, v blízkosti rybníku Skučák. V oblasti osobní dopravy mají občané k dispozici autobusová spojení do Ostravy, Orlové, Karviné, Havířova a Bohumína. Mezi kulturní vyžití ve městě patří

především adventní koncerty v husitském sboru, divadelní představení ochotnického souboru, tradiční plesy a novou tradicí se staly Rybí slavnosti, které jsou hojně navštěvovány jak občany města Rychvaldu, tak i z širokého okolí. Rovněž jsou na náměstí pořádány Vánoční trhy a živý Betlém. Ke starým tradicím patří pouti pořádané 6. července se vzpomínkovým pálením hranice.¹

Počet obyvatel se v roce 2013 pohybuje okolo 7 200 obyvatel, kteří jsou v Rychvaldu přihlášení k trvalému pobytu.

2.6 Orgány zastupitelstva a rady města

Město Rychvald má pět komisí a 2 výbory. První komisí je **komise výstavby a životního prostředí**. Působí ze zákona jako iniciativní a poradní orgán pro členy Rady města. Předkládá radě návrhy a současně se vyjadřuje k záměrům, které se týkají problematiky výstavby a životního prostředí ve městě. Snaží se o maximální informování obyvatel města o zásadních záležitostech, jež mají vliv na životní podmínky ve městě, ať už se jedná o nové výstavby, rekonstrukce, až po svoz odpadů. Druhou komisí je **komise kulturní a společenské činnosti**, která se zabývá kulturním vyžitím města. Třetí v pořadí je **komise sportovní**, v jejíž režii jsou veškeré sportovní a tělovýchovné akce. Další komise je **komise pro občanské záležitosti** a poslední je **komise pro informovanost a komunikaci s občany**. Všechny tyto výše zmíněné komise mají jednoho předsedu a 4 členy z řad občanů města Rychvald. V neposlední řadě má město Rychvald 2 výbory, a to kontrolní výbor a finanční výbor.

„Zastupitelstvo města zřizuje finanční a kontrolní výbor. Předsedou výborů je vždy člen zastupitelstva, kterého volí, jakožto i ostatní členy, zastupitelstvo města. Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky města a plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo města. Počet členů je lichý, schází se dle potřeby. Usnesení se vyhotovuje písemně a podepisuje jej předseda výboru. Ze své činnosti odpovídá výbor zastupitelstvu.“²

Příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem je město Rychvald, jsou Mateřská škola Rychvald, Základní škola Rychvald a to včetně školních jídelen a Dům dětí a mládeže Rychvald. Příspěvkovou organizací Mateřská škola Rychvald tvoří 3 mateřské školy, a to MŠ

¹ O městě. *Město Rychvald: Rychvaldský internetový zpravodaj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-11].

Dostupné z: <http://www.rychvald.cz/o-meste>

² Komise a výbory. *Město Rychvald: Rychvaldský internetový zpravodaj* [online]. 2013 [cit. 2013-04-11].

Dostupné z: <http://www.rychvald.cz/o-meste>

Sídliště, MŠ Václav a MŠ Podlesí, příspěvková organizace Základní škola se skládá ze dvou základních škol – ZŠ Sídliště a ZŠ Václav, včetně školních jídelen, ve kterých se stravují nejen děti a žáci základních a mateřských škol, ale rovněž i cizí strávníci.

3 ANALÝZA PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ ROZPOČTU MĚSTA RYCHVALD

Vypracování návrhu rozpočtu města Rychvald vychází z podkladů a žádostí jednotlivých odborů městského úřadu, organizací zřízených městem nebo příspěvkových organizací.

Finanční analýza je rozbořením finanční situace města, k níž jsou použity údaje z rozpočtů minulých let, jejich vzájemné srovnání. Pro účely této diplomové práce byly analyzovány rozpočty města Rychvald roku 2010, 2011 a 2012. Všechny následujících odstavce rozpočtu příjmů a výdajů pojednávají o rozpočtu, jedná se tedy o plán rozpočtu, nikoli skutečnost.

3.1 Příjmy rozpočtu

Rozpočet obsahuje jak položky vlastních příjmů, do kterých lze zařadit příjmy daňové, nedaňové a kapitálové, tak i očekávané dotace a v neposlední řadě položku financování. Veškeré vlastní příjmy jsou rozpočtovány dle příslušných zákonů, uzavřených smluv a obecně závazných vyhlášek města Rychvald. Celkové zdroje rozpočtu jsou pak tvořeny součtem položek vlastní příjmy, dotace a financování.

Je vhodné, aby příjmy rozpočtu měst byly **dostatečně rentabilní**, neboť jen tak umožňují dosáhnout přiměřené, požadované míry finanční soběstačnosti. Rovněž je důležité, aby byly příjmy **závislé na aktivitě** města jen do určité míry, tzn. takové příjmy, které může samosprávný územní celek sám ovlivnit. Jde o většinu nedaňových příjmů, jakými jsou například příjmy z pronájmu majetku, z poskytování služeb, jako je např. pečovatelská služba, činnost knihovnická, kulturní, svoz odpadů apod., podnikání ve vedlejší činnosti apod. Nutno dbá-ti na **rovnoměrné rozložení**, jak z hlediska prostorového, tak i časového, což umožní zabezpečit veřejné statky bez značných disproporcí. Příjmy musí být i **dobře plánovatelné**, ať už se bude jednat o krátkodobé, střednědobé nebo dlouhodobé období. Posledním důležitým znakem příjmů by měla být jejich **administrativní nenáročnost** na správu a výběr.³

První tabulka v podkapitole 3.1 - Příjmy rozpočtu je seskupením schváleného rozpočtu celkových příjmů za sledované tři roky 2010, 2011 a 2012. V soupise celkových zdrojů rozpočtu je patrné, že nejvýznamnější změny příjmů bylo dosaženo mezi roky 2011 a 2012, a to u daňových příjmů, u kterých se předpokládal nárůst o necelých 5 mil. Kč. Rovněž

³ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwers ČR, 2011, s. 588. ISBN 978-80-7357-614-1. (s. 128)

i rozpočet nedaňových příjmů vedl mezi těmito zmiňovanými léty ke zvýšení celkových příjmů rozpočtu města Rychvald. Rozdíly v rozpočtování kapitálových příjmů by se daly označit jako nevýznamné, vzhledem k ostatním položkám, které se pohybují v řádu několika milionů. V roce 2010 představoval rozpočet vlastních příjmů 62 mil. Kč. Zatímco následující rok to bylo o 1 mil. Kč více, tak rok 2012 znamenal dokonce odskok o více než 6,5 mil. Kč. Vývoj předpokládaných dotací sice znamenal pro rok 2012 slabý pokles, nicméně celkové příjmy rozpočtu města pro rok 2012 byly stále nejšťedřejší. Celkové očekávané zdroje byly v roce 2010 necelých 75 mil. Kč, zhruba tedy o 1 mil. Kč více, než v roce 2011. Město Rychvald mohlo předpokládat hospodaření s částkou 79,6 mil. Kč v roce 2012.

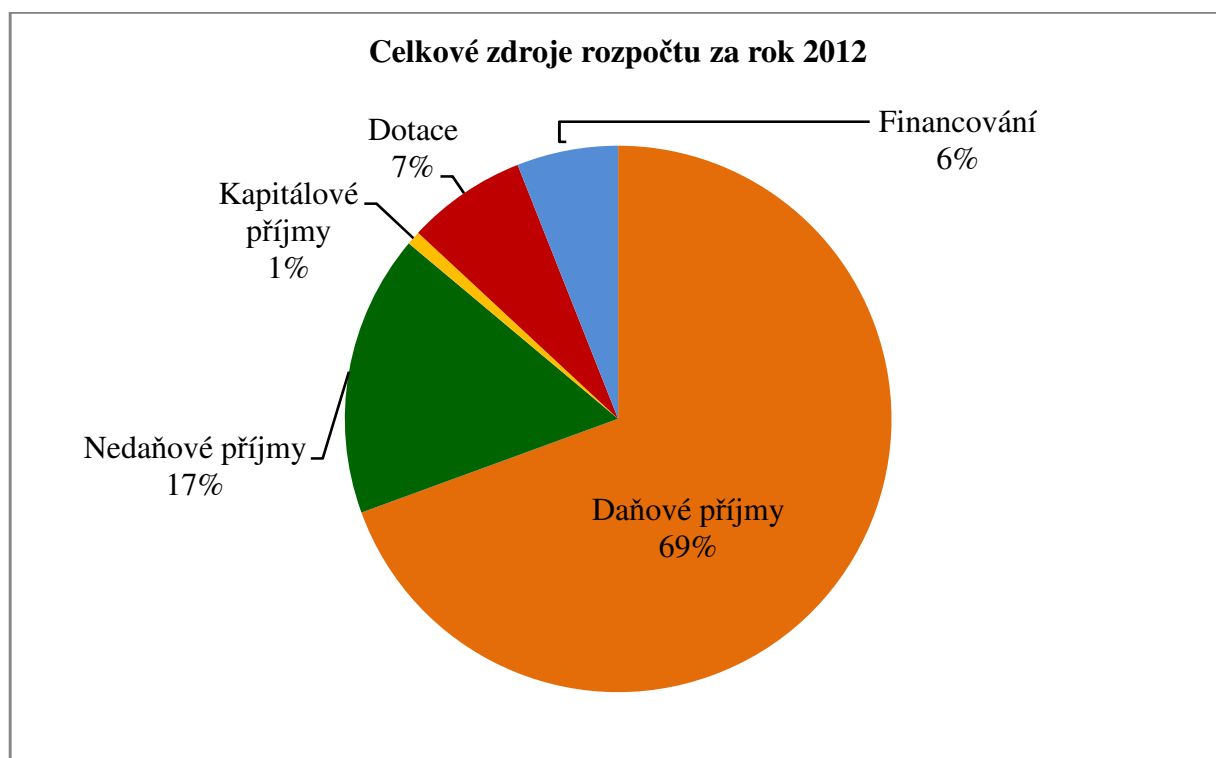
Tab. 3.1: Celkové zdroje rozpočtu v letech 2010 - 2012

Název	v tis. Kč		
	2010	2011	2012
Daňové příjmy	48 955	50 690	55 630
Nedaňové příjmy	12 365	11 755	13 360
Kapitálové příjmy	686	646	650
Vlastní příjmy celkem	62 006	63 091	69 640
Dotace	3 736	6 589	5 678
Příjmy celkem	65 742	69 680	75 318
Financování	9 000	4 080	4 800
Celkové zdroje	74 742	73 760	79 600

Zdroj: Data jsou čerpána z přílohy č. 1, vlastní zpracování.

Graf 3.1 - Celkové zdroje rozpočtu za rok 2012 je vyobrazením očekávaných příjmů ve vybraném roce 2012. Jinými slovy řečeno, udává přehled o struktuře jednotlivých druhů příjmů a jejich procentního rozložení, tedy kolika procenty se podílí na celkových zdrojích. Z grafu je patrné, že nejvýznamnější přínos do rozpočtu města se předpokládá z daňových příjmů, které se v roce 2012 podílely 69 % na celkových zdrojích. Druhou nejvýznamnější složkou příjmů jsou nedaňové příjmy, jež mají 17% zastoupení v celkových zdrojích. Další v pořadí je dotace s 7 %, a následně je doplňuje financování, které se podílelo 6 %. Nejmenší složkou jsou kapitálové příjmy, které mají pouhé 1 % na celkových příjmech.

Graf 3.1: Celkové zdroje rozpočtu za rok 2012

Zdroj: Data jsou čerpána z tab. 3.1, vlastní zpracování.

3.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy mají rozhodující podíl na celkových příjmech rozpočtu města. Do rozpočtu plyne příslušná daň či její podíl, a to v jaké výši určuje rozpočtové určení daní. Veškeré daňové příjmy jsou dle zákona o rozpočtovém určení daní vedeny pod položkou číslo 1. Náleží zde veškeré podíly důchodových daní, mezi které patří daně z příjmů fyzických osob a právnických osob, dále podíly na nepřímých daních, jakými je daň z přidané hodnoty, v neposlední řadě i majetkové daně. Poplatky za znečištění ovzduší, za likvidaci komunálního odpadu, poplatek ze psů, za užívání veřejného prostranství, správní poplatky, ale i poplatek za provozování výherních hracích strojů. Do rozpočtu města plyne celý výnos daně z nemovitosti a také daň z příjmů právnických osob za obec. Nejvyšší částka, která plyne do rozpočtu daňových příjmů rozpočtu města Rychvald, je podíl na dani z přidané hodnoty. Tento podíl je 19,93 % z celostátního hrubého výnosu. Poplatníkem daní a poplatků, které město vybírá, jsou fyzické nebo právnické osoby.

Tab. 3.2 této podkapitoly vyobrazuje rozpočtované daňové příjmy města Rychvald za rok 2010 až 2012. Data, jež jsou v této tabulce obsažena, jsou čerpána z přílohy č. 1, čili ze schválených rozpočtů města Rychvald.

Tab. 3.2: Rozpočtované daňové příjmy v letech 2010 – 2012

Položka	Název	v tis. Kč		
		2010	2011	2012
1111	Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	8 000	9 000	10 600
1112	Daň z příjmů fyzických osob ze SVČ	900	400	500
1113	Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů	600	600	920
1121	Daň z příjmů právnických osob	12 000	11 000	11 250
1122	Daň z příjmů právnických osob za obec	1 300	1 000	2 500
1211	Daň z přidané hodnoty	20 000	22 000	23 600
1332	Poplatek za znečišťování ovzduší	2	1	1
1334	Za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	4	4	1
1337	Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	3 350	3 500	3 500
1341	Poplatek ze psů	220	210	230
1343	Poplatek za užívání veřejného prostranství	30	15	13
1347	Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	240	200	160
1351	Odvod výtěžku z provozování VHP	70	60	55
1361	Správní poplatky	439	400	300
1511	Daň z nemovitostí	1 800	2 300	2 000
	DAŇOVÉ PŘÍJMY celkem	48 955	50 690	55 630

Zdroj: Data jsou čerpána z přílohy č. 1, vlastní zpracování.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti činí 21,4 % z podílu celostátního hrubého výnosu, který se dále rozpočítává koeficientem pro jednotlivá města dle vyhlášky č. 218/2012 o podílu jednotlivých obcí. Pro rozpočet města Rychvald znamenal předpokládaný příjem ve výši 8 mil. Kč v roce 2010, v roce 2011 příjem vzrostl na 9 mil. Kč a v roce 2012 dokonce vzrostl na částku převyšující 10,5 mil. Kč.

Daň z příjmů fyzických osob ze SVČ, představuje veškerou daň odvedenou na základě daňových přiznání, v podstatě získanou z výdělečné činnosti jiné, než je závislá činnost. Tento daňový příjem není již tak významnou položkou rozpočtu. Jejich rozpočtovaná výše v roce 2010 byla necelý milion, v roce 2011 klesla na pouhých 400 tisíc Kč a v roce 2012 povyskočila na rovný půl milion korun.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů obsahují daně z úroků a dividend, popřípadě jiných kapitálových výnosů. Mohou též zahrnovat daně z jiných příjmů, u kterých se daň vybírá srážkou podle zvláštní sazby daně. V letech 2010 a 2011 se tyto daně

předpokládaly v totožné výši 600 tisíc Kč, v roce 2012 jejich výše vystoupala až na částku 920 tisíc Kč, což je oproti minulým létům značný rozdíl.

Daň z příjmů právnických osob zahrnuje veškeré příjmy plynoucí z této daně, vyjímaje daně z příjmů právnických osob za obec. Ty jsou v rozpočtu města Rychvald vyčísleny zvlášť. Předpokládaná daň z příjmů právnických osob byla v roce 2010 ve výši 12 mil. Kč, další rok se snížil předpoklad o 1 mil. Kč a v roce 2012 dosáhla částka 11,250 mil. Kč. Příjmy z této daně jsou druhou nejvýznamnější položkou v rozpočtu daňových příjmů města Rychvald.

Daň z příjmů právnických osob za obec není nijak ovlivněna podílem na celostátním hrubém výnosu, neboť tato daň je pouze účetně zachycena v příjmech a výdajích. Nedochází tedy k žádnému následnému přerozdělení, jak tomu je u ostatních daní z příjmů, město je osvobozeno od jejího odvodu do státního rozpočtu. Očekávaná výše těchto příjmů v letech 2010 až 2012 kolísala v rozmezí 1 mil. až ke 2,5 mil. Kč, kdy v roce 2010 byla ve výši 1,3 mil. Kč, v roce 2011 dosáhla své nejnižší hodnoty 1. mil Kč, načež v roce 2012 stoupl předpoklad až ke svému vrcholu a to ve výši 2,5 mil. Kč.

Daň z přidané hodnoty, dále jen DPH, tvoří největší položku daňových příjmů rozpočtu města Rychvald. Vliv na výši příjmů měla sazba DPH, která se v letech měnila. V roce 2010 a 2011 byla sazba ve stejné výši, snížená sazba činila 10 % a základní sazba byla ve výši 20 %. Zákonnodárci se v roce 2011 usnesli na zvýšení snížené sazby DPH pro rok 2012, tudíž bylo nutno od toho roku počítat se zvýšenou sazbou DPH 14 %, základní sazba DPH zůstala pro daný rok nezměněná. Je také nutné zmínit, že podíl na celostátním hrubém výnosu je ve výši 19,93 %, a to do konce roku 2012. Od 1. 1. 2013 se procentní výše mění, a to na 20,83 %. Zamýšlený daňový příjem pro rok 2010 činil 20 mil. Kč, pro rok 2011 vzrostl o 10 % na částku 22 mil. Kč. V roce 2012 bylo počítáno, že se příjem z DPH zvýší o 1,6 mil. Kč oproti předcházejícímu roku, především v důsledku zvýšení snížené sazby DPH, jak již bylo zmíněno výše.

Poplatek za znečištění ovzduší je naopak nejmenší položkou daňových příjmů, neboť činí pouze částky 2 tisíce Kč v roce 2010 a 1 tisíc Kč pro roky 2011 a 2012. Představují poplatky za vnášení znečišťujících látek do ovzduší, dle zákona o ochraně ovzduší.

Za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu lze považovat odvody za dočasné, popřípadě trvalé odnímání půdy. I tyto položky jsou v porovnání s příjmem plynoucím z daně

z přidané hodnoty zanedbatelné, neboť částka, která měla být takto přijata, činila pro roky 2010 a 2011 částku 4 tisíce Kč, v roce 2012 to byl pouhý jeden tisíc Kč.

Poplatek za likvidaci komunálního odpadu „Na tuto položku zařazuje obec poplatek za komunální odpad vznikající na jejím území, který vybírá podle obecně závazné vyhlášky, kterou vydala podle §17a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších zákonů č. 275/2002 Sb. a č. 188/2004 Sb.“⁴ Očekávané částky jsou pro porovnávané roky poměrně stejné, neboť pro rok 2010 činil předpokládaný příjem z poplatků částku 3,350 mil. Kč, pro rok 2011 a 2012 to bylo 3,5 mil. Kč.

Poplatek ze psů je typickým místním poplatkem neboli místní daní, jehož účel je regulační. Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která je majitelem psa v místě trvalého bydliště či sídla. Osvobození od poplatků se vztahuje na psy pro doprovod nevidomých, bezmocných a držitelů průkazů ZTP-P. Ve městě Rychvald jsou poplatky za psa již několik let ve stejné výši. Majitelé psů, kteří mají rodinný dům, platí roční poplatek ve výši 200 Kč. Ti, jenž bydlí na sídlišti, hradí za svého psa 700 Kč za rok. Důchodci platí z těchto částek pouze polovinu. Každý další pes je pak hrazen výši jedné poloviny z dané částky. Ve všech třech letech se očekávaly poplatky přesahující částku 200 tisíc Kč, přičemž v roce 2010 to bylo 220 tisíc, v roce 2011 klesla očekávaná částka na hodnotu 210 tisíc Kč a v roce 2012 naopak vzrostla na 230 tisíc Kč.

Poplatek za užívání veřejného prostranství se hradí v případě, že město poskytne své pozemky a prostranství, a to například při pořádání trhů, poutí či různých slavností. V roce 2010 město Rychvald očekávalo příjem do městské kasy 30 tisíc Kč, v roce 2011 to bylo o celou polovinu méně a v roce 2012 očekávání kleslo na 13 tisíc Kč.

Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj je součástí většiny městských rozpočtů, neboť se najdou prostory, ve kterých jsou tyto automaty provozovány. Poplatek má regulační účinek. Příjem, který měl jít do městské kasy, byl vyčíslen v roce 2010 na 240 tisíc Kč a pak jeho výše klesala na 200 tisíc Kč a v roce 2012 až na 160 tisíc Kč.

Odvod výtěžku z provozování VHP zahrnuje části výtěžku z provozovaných loterií a jiných podobných her na veřejně prospěšné účely. I zde je tendence příjmů klesajících, kdy se v roce 2010 počítalo se 70 tisíci Kč, další rok klesly o 10 tisíc Kč a v roce 2012 byl

⁴ SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba 2012*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, 2012, s. 253. ISBN 978-80-260-1010-4. (s. 58)

jejich propočet už jen 55 tisíc Kč. Odvod výtěžku z provozování loterií musí vždy obec použít na výdaje spojené s veřejně prospěšným účelem.

Správní poplatky se řídí zákonem o správních poplatcích, obsahují veškeré poplatky za správní úkony, správní řízení. Zaplacení těchto poplatků vede k vydání povolení či rozhodnutí. Pro rok 2010 se na poplatcích mělo vybrat 439 tisíc Kč, v roce 2011 jen 400 tisíc Kč, což nebyl tak velký pokles, nicméně v roce 2012 se plánoval výtěžek pouze 300 tisíc Kč, to je o víc jak 30 % méně, než v roce 2010.

Daň z nemovitostí zahrnuje daň dle zákona o dani nemovitosti v plné výši, která náleží danému městu, na jehož katastrálním území se nachází nemovitosti, které takovéto dani podléhají. Podrobněji jsem se o dani z nemovitosti zmínila v podkapitole 2.4 zákona o rozpočtovém určení daní. Rozpočtovaná výše vybrané daně ve sledovaných letech kolísá, kdy nejnižší částka byla v roce 2010 1,8 mil. Kč, následující rok vzrostla na 2,3 mil. Kč, což je nejvyšší hodnota za sledované období. V roce 2012 bylo očekáváno do rozpočtu města Rychvald 2 mil. Kč.

Níže zobrazená tab. 3.3 je přehledem procentního rozložení rozpočtovaných daňových příjmů v roce 2012. Tento rok byl vybrán jako vzorový, pro účely této práce. Z tabulky je zřejmé, že největší zastoupení má daň z přidané hodnoty, následuje daň z příjmů právnických osob a jako třetí nejvyšší je zde daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Předchozí 2 roky mají velice obdobnou skladbu daňových příjmů, výše částek měly ve většině případů klesající tendenci. Nejvýznamnější položka daňových příjmů, daň z přidané hodnoty, má naopak stoupající tendenci, což je zapříčiněno zvyšující se sazbou DPH.

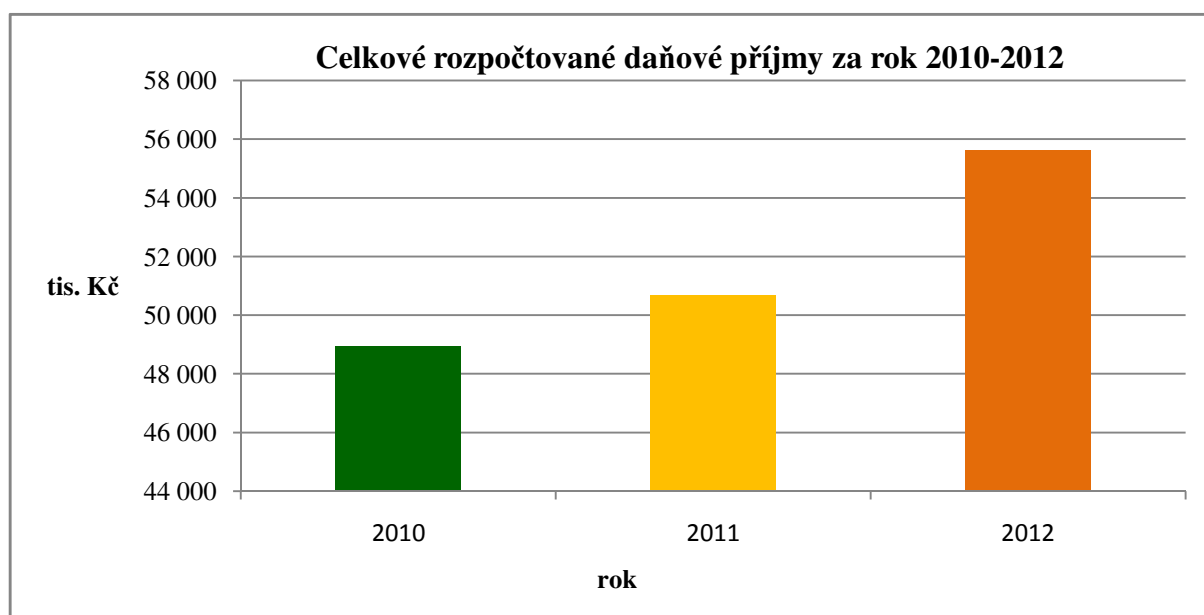
Tab. 3.3: Procentní rozložení daňových příjmů za rok 2012

Název	rok 2012	výše %
Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	10 600	19,0545
Daň z příjmů fyzických osob ze SVČ	500	0,8988
Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů	920	1,6538
Daň z příjmů právnických osob	11 250	20,2229
Daň z příjmů právnických osob za obec	2 500	4,4940
Daň z přidané hodnoty	23 600	42,4232
Poplatek za znečišťování ovzduší	1	0,0018
Za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	1	0,0018
Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	3 500	6,2916
Poplatek ze psů	230	0,4134
Poplatek za užívání veřejného prostranství	13	0,0234
Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	160	0,2876
Odvod výtěžku z provozování VHP	55	0,0989
Správní poplatky	300	0,5393
Daň z nemovitostí	2 000	3,5952
DAŇOVÉ PŘÍJMY celkem	55 630	100

Zdroj: Data čerpána z tab. 3.2, vlastní zpracování.

Graf 3.2 znázorňuje **vývoj celkových rozpočtovaných daňových příjmů** za tři sledovaná období, kterými jsou roky 2010, 2011 a 2012. Výše daňových příjmů v roce 2010 byla ve výši 48,955 mil. Kč, přičemž daň z přidané hodnoty se na této částce podílela zhruba 40,9 %. Ačkoli celkové příjmy v roce 2011 nebyly nejvyšší, daň z přidané hodnoty se na této částce podílela nejvíce procenty, za porovnávané období, tedy 43,4 %. Celkové rozpočtované daňové příjmy činily 50,690 mil. Kč. Rok 2012 předpokládal přínos do městského rozpočtu částku 55,630 mil. Kč, daň z přidané hodnoty představuje 42,4 % z této celkové částky. Rozdíl mezi roky 2010 a 2011 představuje částku přesahující 1,7 mil. Kč, což se v grafu zobrazuje jako nepatrný rozdíl. Za to rok 2012 představuje významnější odskok, neboť rozdíl mezi roky 2011 a 2012 představuje necelých 5 mil. Kč v rozpočtu města Rychvald. Pokud bychom se podívali na rozdíl let 2010 a 2012, tak bychom došli zhruba k částce 6,7 mil. Kč.

Graf 3.2: Celkové rozpočtované daňové příjmy v letech 2010 - 2012

Zdroj: Data čerpána z tab. 3.2, vlastní zpracování.

3.1.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou druhou největší příjmovou položkou rozpočtu města Rychvald. Výši daňových příjmů nemá město možnost příliš ovlivnit, naproti tomu u nedaňových příjmů je pravomoc ovlivnění výrazně větší. Mezi nedaňové příjmy obcí se řadí příjmy z vlastního podnikání, uživatelské poplatky, příjmy z vlastní správní činnosti, pokuty, popřípadě příjmy ze sbírek a darů.

Příjmy z vlastního podnikání představují obvyklý příjem rozpočtů obcí, do něhož spadají zisky z municipálních podniků, podíly na zisku podniků s majetkovým vkladem obcí, příjmy z pronájmu majetku, zde je velice důležité zohlednit to, jaký majetek obec vlastní. Při pronájmu majetku je zajištěn dlouhodobý a stabilní příjem, neboť smlouvy jsou sjednávány na konkrétní dobu, tudíž je patrné, kolik finančních prostředků a na jak dlouhou dobu to přinese do obecního rozpočtu. Dalším příjmem mohou být příjmy z finančního investování. „Jejich objem za významnost závisí na tom, zda má územní samospráva dočasně volné finanční prostředky, buď krátkodobě, nebo i dlouhodobě“. ⁵ V případě, že obec oplývá volnými finančními prostředky, pak je může buďto investovat do termínovaných vkladů, kde je jim poskytnut vyšší úrok s menším rizikem nebo zvolí druhou variantu, kterou je investice do obchodovatelných cenných papírů. Zde je naopak předpoklad vyšší

⁵ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwers ČR, 2011, s. 588. ISBN 978-80-7357-614-1. (s. 469)

výnosnosti spojen s vyšším rizikem. Nutno podotknout, že finanční prostředky, které budou vloženy do finančního investování, nesmí obec postrádat při financování lokálního veřejného sektoru, neboť by tak mohla ohrozit své hospodaření. Obce nemohou využívat nejméně rizikové státní pokladniční poukázky ani státní obligace.

Uživatelské poplatky jsou vlastním nedaňovým příjmem územního rozpočtu, což je řadí mezi běžné příjmy. Je nutné, aby uživatelské poplatky pokrývaly nutnou výši nákladů spojenou s produkcí veřejných statků. Může docházet i k tomu, že uživatelské poplatky budou z určité části dotovány z daňového výnosu, z výnosu municipálních daní, ale také z některých jiných nedaňových příjmů.

Příjmy z vlastní správní činnosti jsou poplatky za správní úkony, které vykonává daná obec. Jejich výše se liší v závislosti na rozsahu, v jakém jsou obce zodpovědné za určitý administrativní úkon. Například zde mohou být poplatky za ověření pravosti listin, poplatky za svatby, povolení staveb, atd.

Pokuty mají sankční povahu, jejich výše je velice obtížně předvídatelná, tudíž představují příjem pouze doplňkového charakteru. „*Obce mohou ukládat pokuty subjektům na základě zmocnění zákonem o přestupcích za přestupky řešené v rámci tzv. přestupového řízení, pokuty za znečišťování veřejných prostranství, za nepořádek apod. Obec je zpravidla vyměřuje za takové chování různých subjektů, které je v rozporu s obecně závaznými předpisy.*“⁶

Ostatní nedaňové příjmy představují veškeré ostatní nedaňové příjmy, které nebyly zařazeny v žádné z předchozích skupin. K nejobvyklejším patří dary nebo výnosy z veřejných sbírek. Obce mohou dary získávat od různých firem či jednotlivců. Ve většině případů se jedná o účelové dary, které mají předem stanoveného příjemce.

Následující tab. 3.4 je věnována rozpočtovaným nedaňovým příjmům v rozpočtu města Rychvald za sledované období, které činí roky 2010, 2011 a 2012. Jednotlivé nedaňové příjmy jsou řazeny shodně s příslušnými položkami rozpočtové skladby a následně roztříděny dle paragrafů. Nedaňové příjmy spadají do druhé třídy rozpočtové skladby.

⁶ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwers ČR, 2011, s. 588. ISBN 978-80-7357-614-1. (s. 471 – 472)

Tab. 3.4: Rozpočtované nedaňové příjmy v letech 2010 - 2012

§	Položka	Název	v tis. Kč		
			2010	2011	2012
	2412	Splátka půjčky od TJ Slavoj, TJ Baník	80	80	55
2119	2343	Úhrada z dobývacích prostor	800	670	500
2339	2111	Odběr povrchové vody z vodního toku Bystřinka	140	120	140
3111	2132	Z pronájmu PO MŠ	1	1	1
3113	2132	Z pronájmu PO ZŠ	1	1	1
3314	2111	Činnost knihovnická	50	40	30
3392	2111	Kulturní středisko (kopírování, inzerce)	8	30	50
3392	2139	Kulturní středisko (pronájem)	85	80	80
3412	2139	Sportovní zařízení (příjmy z pronájmu)	2	3	2
3612	2132	Bytové hospodářství (nájemné)	7 370	7 300	8 890
3612	2132	Pronájem kotelen	500	500	550
3612	2111	Nedaňové příjmy (směna bytů)	30	30	6
3613	2132	Nebytové hospodářství	2 150	1 850	2 020
3639	2119	Z poskytování služeb (věcná břemena)	25	50	80
3639	2131	Pronájem pozemků	85	80	70
3632	2111	Pohřebnictví (poplatek za hrobová místa)	200	150	140
3722	2111	Sběr a svoz komunálních odpadů (podnikatelé)	65	60	60
3724	2111	Využívání a zneškodňování nebezpeč. odpadů	15	20	25
3725	2111	Využívání a zneškodňování odpadů (EKOKOM)	200	280	400
4351	2111	Pečovatelská služba	200	250	80
6310	2111	Příjmy z úroků (úroky z bankovních účtů)	350	160	180
		NEDAŇOVÉ PŘÍJMY celkem	12 357	11 755	13 360

Zdroj: Data jsou čerpána z přílohy č. 1, vlastní zpracování.

Splátka půjčky od TJ Slavoj a TJ Baník, kterým byly finanční prostředky zapůjčeny. TJ Slavoj na přístavbu zázemí a tenisový kurt dostal 250 tisíc Kč, TJ Baník 170 tisíc Kč na opravu 4 sprchových kabin, opravu rozvodu teplé a studené vody a opravu ústředního topení v areálu TJ. V roce 2010 i 2011 činil zůstatek neuhrazené půjčky 80 tisíc Kč a v roce 2012 pak 55 tisíc Kč.

Úhrada z dobývacích prostor je příjmem úhrady podle horního zákona a zákona o geologických pracích. Tuto položku je nutno vázat s paragrafem 2119 – Ostatní záležitosti těžebního průmyslu a energetiky. Dobývací prostory pod městem Rychvald, dobývá se plyn. V roce 2010 činil předpoklad z dobývacích prostor 800 tisíc Kč, následně se snížil na 670 tisíc Kč a v roce 2012 dosahoval už jen výše půl milionu korun.

Odběr povrchové vody z vodního toku Bystřinka, který je umožňován ŽDB za odběr vody, dle příslušné smlouvy. Tento očekávaný příjem v letech kolísal mezi částkami 140 a 120 tisíc Kč, kdy v roce 2010 a 2012 byl ve výši oněch 140 tisíc Kč, rok 2011 znamenal pokles o necelých 15 % oproti rokům 2010 a 2012.

Z pronájmu PO MŠ a PO ZŠ, jsou příjmy plynoucí z pronájmu nemovitostí, které jim město Rychvald propůjčuje. Jejich výše je pouze symbolická, neboť v obou případech se částka rovná jednomu tisíci Kč, a to za všechna sledovaná léta. Vše je uvedeno ve zřizovací listině. MŠ a ZŠ sídlí v budovách města.

Činnost knihovnická přináší do rozpočtu města Rychvald částky v řádech několika desetitisíců, ovšem jejich výše rok od roku klesá, neboť inzerce spadala pod knihovnu a nyní přešla pod kulturní středisko, změnila se tudíž struktura příjmů. Rok 2010 znamenal 50 tisícový hypotetický příjem do městské kasy, rok 2011 již neměl být tak štědrý, neboť jeho příjem měl poklesnout o 20 % na částku 40 tisíc Kč, oproti předcházejícímu roku. Nicméně rok 2012 evidoval ještě větší snížení, a to celých 25 % oproti roku 2011.

Kulturní středisko zajišťuje mnohé služby, jako je například kopírování pro občany, inzerce ve Zpravodaji nebo krátkodobý pronájem sálu. Zatímco příjmy plynoucí z kopírování a především inzerce by měly růst, příjmy z pronájmu prostor jsou relativně stabilní. Kopírování a inzerce se zvýšily z 8 tisíc Kč v roce 2010 na 30 tisíc Kč v roce 2011 a následně ještě o 20 tisíc Kč v roce 2012. Pronájem měl poskytnout do rozpočtu města 85 tisíc Kč v roce 2010, pak následoval slabý pokles předpokládaných příjmů a to necelých 6 %. Pronájem místností občanským sdružením, politickým stranám i právnickým osobám.

Sportovní zařízení, která jsou pronajímána, jsou sportovní hřiště a tělocvična Základní školy Sídliště a Základní školy Václav. Tyto příjmy nejsou nikterak velké, neboť jsou propůjčována občanům města Rychvald, kteří chtějí využít toto sportoviště k trávení svého volného času. Venkovní hřiště je využíváno především k fotbalu, basketbalu, házené, tělocvična pak k florbalu, volejbalu či sálovému fotbalu. V roce 2010 a 2012 přispěli sportovci do městské kasy 2 tisíci Kč, v roce 2011 to byly 3 tisíce Kč.

Bytové hospodářství zahrnuje příjem z pronájmu všech obecních bytů, které vlastní město Rychvald, ať již na ulici Středová, Mírová nebo Michálkovická. **Pronájem kotelen** se váže přímo k pronájmu bytů. Výše očekávaných příjmů plynoucích do rozpočtu města byla v roce 2010 7,37 mil. Kč a k tomu částka plynoucí z pronájmu kotelen měla být 0,5 mil. Kč. V roce 2011 byly částky v téměř totožné výši, jen s tím rozdílem, že příjem z pronájmu bytů byl o 70 tisíc Kč menší. Nárůst předpokládaných příjmů v roce 2012 byl zapříčiněn zvýšením sazby za 1 m² bytové podlahy. Tento příjem byl necelých 8,9 mil. Kč, souvztažně s tím vzrostl příjem z kotelen na 550 tisíc Kč.

Nedaňové příjmy, spadají zde všechny ostatní nedaňové příjmy, které městu Rychvald vzniknou. Jejich zamýšlená výše činila v roce 2010 a 2011 totožných 30 tisíc Kč, následující rok byly sníženy na pouhých 6 tisíc Kč.

Nebytové hospodářství představuje příjmy z pronájmu nebytových prostor, které jsou fyzickými nebo právníckými osobami využívány k podnikatelské činnosti. Jako příklad lze uvést kupříkladu budovu pekárny, prostory kadeřnictví, fitness centra, optiku, galanterii a jiné. Mezi nebytové prostory, z nichž plyne příjem do rozpočtu města, patří rovněž zdravotní středisko, pošta, Česká spořitelna, restaurace apod. U těchto příjmů se počítá s kolísáním příjmů během sledovaných let okolo 2 mil. Kč, přičemž v roce 2010 byla očekávaná částka 2,15 mil. Kč, v roce 2011 naopak klesla pod 2 mil. Kč na hodnotu 1,85 mil. Kč. V roce 2012 se opět vyhoupla přes hranici 2 mil. Kč, a to o pouhých 20 tisíc Kč.

Z poskytování služeb jsou příjmy z věcných břemen na přípojky vody, cesty přes chodníky či pozemky patřící městu Rychvald. Jelikož se každým rokem provádí výstavba nových domů, roste tak i potřeba věcných břemen. V roce 2010 činil předpoklad plynoucí z těchto věcných břemen 25 tisíc Kč, následující rok to byl již dvojnásobek. V roce 2012 to byl již více jak trojnásobek, oproti roku 2010.

Pronájem pozemků je spjat se zahradami v zahrádkářské kolonii. Zájem o jejich využití každoročně klesá, proto i očekávané příjmy z pronájmu mají sestupnou tendenci. V roce 2010 byl příjem 85 tisíc Kč, následující rok 80 tisíc Kč a v roce 2012 už jen 70 tisíc Kč.

Pohřebnictví je nedaňovým příjmem, pod který spadá poplatek za hrobová místa na městském hřbitově. V roce 2010 se plánovalo vybrat 200 tisíc Kč, v roce 2011 150 tisíc Kč a v roce 2012 jen 140 tisíc Kč.

Sběr a svoz komunálního odpadu jsou příjmy, které plynou do městské kasy za podnikatele, kteří za tento svoz platí městu Rychvald. Jejich zamýšlená výše je ve sledovaných letech zhruba ve stejné výši, a to 60 tisíc Kč, jen příjem za rok 2010 byl ve výši 65 tisíc Kč.

Využívání a zneškodňování nebezpečného odpadu je zajišťováno několika specializovanými firmami, se kterými uzavřelo město Rychvald kolektivní smlouvy. Společnost ASEKOL, s.r.o. se zabývá sběrem malých elektrospotřebičů, TV a PC monitorů, EKOLAMP, s.r.o. zajišťuje sběr úsporných zářivek a žárovek. Naproti tomu společnost ELEKTROWIN, a.s. se specializuje na sběr chladících zařízení, velkých i malých elektrospotřebičů, jako poslední ve skupině tříděného odpadu je společnost DIAKONIE BROUMOV, s.r.o., která shromažďuje použitý textil. Vypočítané příjmy z takto využitého a zneškodněného odpadu každoročně rostou, ve sledovaném období to bylo vždy o 5 tisíc Kč za rok, oproti předcházejícímu roku. V roce 2010 taková částka činila 15 tisíc Kč, následující rok 20 tisíc Kč a v roce 2012 již 20 tisíc Kč.

Využívání a zneškodňování odpadu EKOKOM probíhá prostřednictvím „sběru tříděných komodit odpadu – papír, sklo a plasty – jsou na katastru města rozmístěny kontejnery žluté, modré a zelené barvy. Tento druh odpadu je rovněž možno odevzdat ve sběrném dvoře“, jak je uvedeno v Rychvaldském Zpravodaji. Pro rok 2010 byla očekávaná částka 200 tisíc Kč, následující rok 280 tisíc Kč a v roce 2012 to již byl dvojnásobek, oproti roku 2010.

Pečovatelská služba, kterou poskytuje město Rychvald svým seniorům dle ceníku. Ti si mohou objednat a nadomlouvat všechny služby, které jsou jim nabízeny, od rozvozu obědů, úklidu domácnosti, praní prádla až po zajištění nákupu či vyzvednutí léků. Zájem seniorů o tyto služby ovšem klesá. V roce 2010 činily odhadované příjmy z těchto služeb 200 tisíc Kč, o rok později byl zamýšlený příjem 250 tisíc Kč, nicméně v roce 2012 byla očekávaná částka jen 80 tisíc Kč, což je o více jak 50 %, oproti roku 2010.

Příjmy z úroků plynou ze zůstatků jednotlivých bankovních účtů, přičemž jejich tendence je klesající, a to mezi roky 2010 a 2011, kdy pokles činil celých 290 tisíc Kč. Následující rok pak vzrostl na 180 tisíc Kč, což bylo o 20 tisíc Kč více, než předcházející rok.

Procentní skladba jednotlivých položek nedaňových příjmů pro rok 2012 je zobrazena v tab. 3.5, přičemž tento rok byl opět zvolen jako vzorový. Z přehledu je patrné, že nejvýznamnější podíl na nedaňových příjmech má bytové hospodářství čili nájemné

od občanů města Rychvald. Ve vybraném roce 2012 je to více jak 66,5 % z celkových nedaňových příjmů. Druhou nejvýznamnější složkou je nebytové hospodářství, do kterého spadají příjmy z pronájmu prostor fyzickým i právnickým podnikatelským subjektům, které provádějí na území města Rychvald svou ekonomickou činnost. Třetí v pořadí jsou úhrady z dobývacích prostor, které jsou umožňovány společností, na území města Rychvald. Ostatní položky nedaňových příjmů nezaujímají již tak podstatnou část.

Tab. 3.5: Procentní rozložení nedaňových příjmů za rok 2012

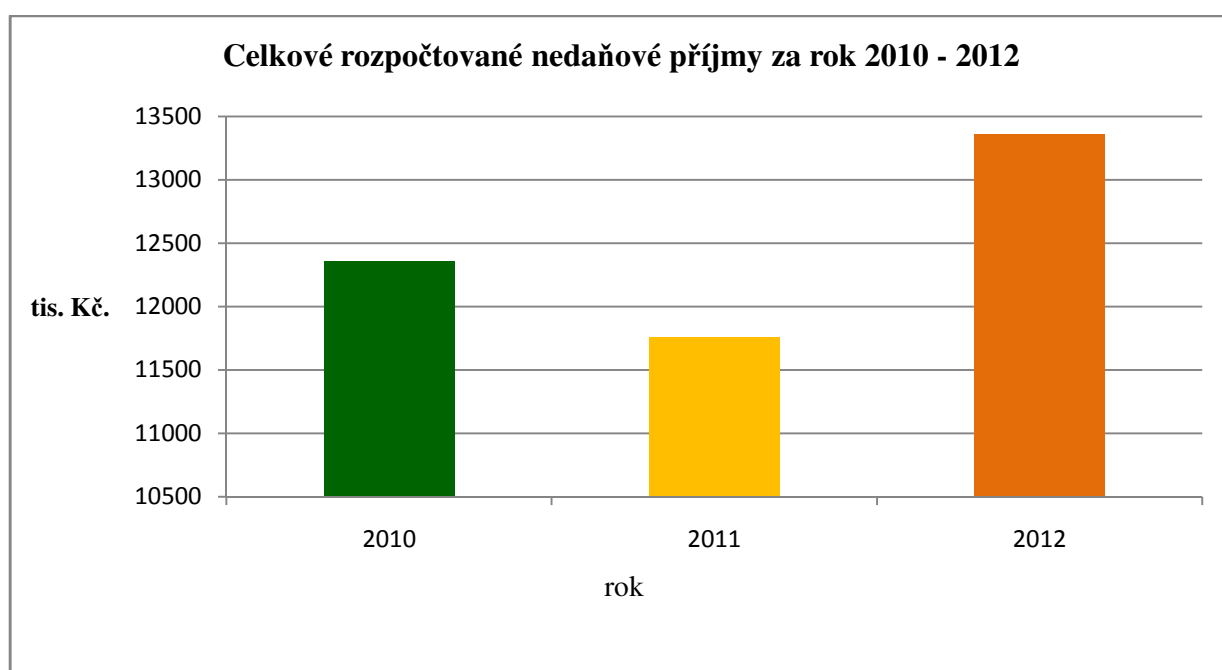
Název	rok 2012	výše v %
Splátka půjčky od TJ Slavoj, TJ Baník	55	0,4117
Úhrada z dobývacích prostor	500	3,7425
Odběr povrchové vody z vodního toku Bystřinka	140	1,0479
Z pronájmu PO MŠ	1	0,0075
Z pronájmu PO ZŠ	1	0,0075
Činnost knihovnická	30	0,2246
Kulturní středisko (kopírování, inzerce)	50	0,3743
Kulturní středisko (pronájem)	80	0,5988
Sportovní zařízení (příjmy z pronájmu)	2	0,0150
Bytové hospodářství (nájemné)	8 890	66,5419
Pronájem kotelen	550	4,1168
Nedaňové příjmy (směna bytů)	6	0,0449
Nebytové hospodářství	2 020	15,1198
Z poskytování služeb (věcná břemena)	80	0,5988
Pronájem pozemků	70	0,5240
Pohřebnictví (poplatek za hrobová místa)	140	1,0479
Sběr a svoz komunálních odpadů (podnikatelé)	60	0,4491
Využívání a zneškodňování nebezpeč. odpadů	25	0,1871
Využívání a zneškodňování odpadů (EKOKOM)	400	2,9940
Pečovatelská služba	80	0,5988
Příjmy z úroků (úroky z bankovních účtů)	180	1,3473
NEDAŇOVÉ PŘÍJMY celkem	13 360	100

Zdroj: Data čerpána z tab. 3. 4, vlastní zpracování.

Níže zobrazený graf 3.3 je vyobrazením celkových rozpočtovaných nedaňových příjmů za vybraná období, kterými jsou roky 2010 až 2012. Je z něj patrné, že nejvyšší objem

finančních prostředků byl plánován do rozpočtu města v roce 2012, a to 13,360 mil. Kč, což činí necelých 60 % z celkových nedaňových příjmů toho roku. Rok 2011 byl naproti tomu nejchudší, neboť v tomto roce byly nejnižší očekávané příjmy jak za nebytové a bytové hospodářství, tak také poklesly příjmy z dobývacích prostor. Rozdíl mezi roky 2011 a 2012 činí 1,605 mil. Kč. Rok 2010 se pohybuje svou výší nedaňových příjmů někde mezi roky 2011 a 2012. Zamýšlená částka z pronájmů obecních bytů byla sice vyšší než v roce 2010, ale pouze jen o 70 tisíc Kč. Naproti tomu hodnota z pronájmu nebytových prostor byla ve sledovaných letech nejvyšší.

Graf 3.3: Celkové rozpočtované nedaňové příjmy v letech 2010 - 2012

Zdroj: Data čerpána z tab. 3.4, vlastní zpracování.

3.1.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy představují příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, popřípadě z vlastních cenných papírů. „*Při prodeji pozemků se oceňují pozemky zpravidla podle cenové mapy, provádí se expertiza. Tržní cena však může být i vyšší. Ocenění pozemků zohledňuje kvalitu půdy i polohovou rentu, v tržních podmínkách situaci na trhu pozemků i účel, kterému budou sloužit. Na tržní cenu pozemků mají vliv omezenost půdy, nabídka a poptávka.*“⁷ Obvykle obec do svého rozpočtu takto získává jednorázový příjem, nicméně se

⁷ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwers ČR, 2011, s. 588. ISBN 978-80-7357-614-1. (s. 474)

ve smlouvě s kupujícím může dohodnout na pravidelných splátkách, čímž by obec dosáhla dlouhodobého a stabilního příjmu.

Níže uvedená tab. 3.6 dává přehled o rozpočtovaných kapitálových příjmech města Rychvald za sledované období, které je od roku 2010 do roku 2012.

Tab. 3.6: Rozpočtované kapitálové příjmy v letech 2010 - 2012

Paragraf	Položka	Název	v tis. Kč		
			2010	2011	2012
3639	3111	Z prodeje pozemků (Stará Kolonie)	105	65	69
3639	3112	Z prodeje ČOV	581	581	581
		KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY celkem	686	646	650

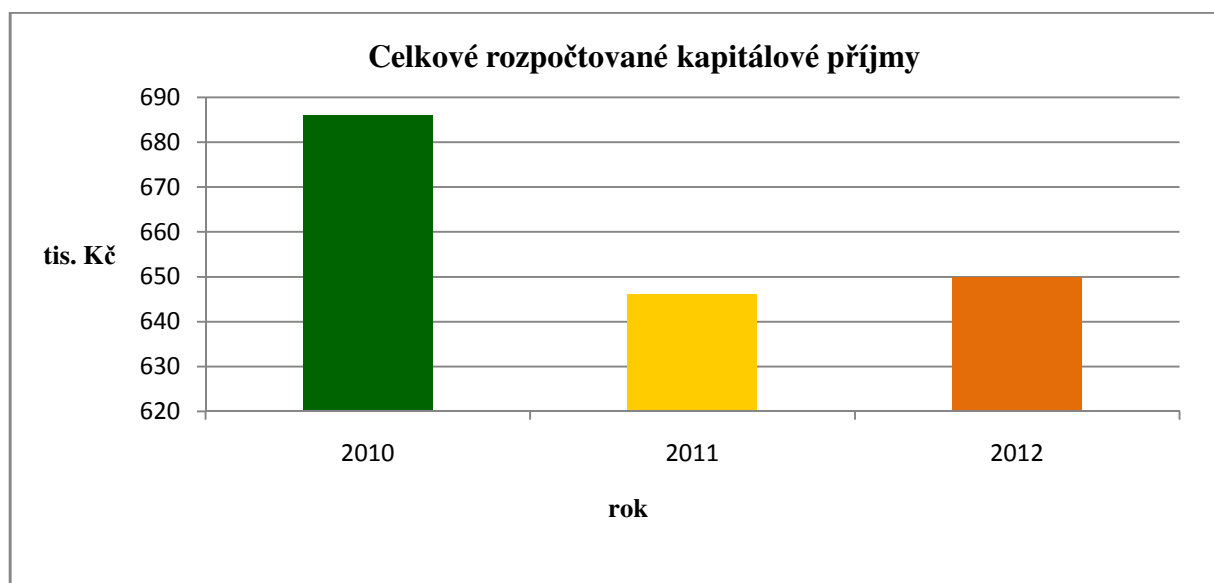
Zdroj: Data jsou čerpána z přílohy č. 1, vlastní zpracování.

Z prodeje pozemků (Stará Kolonie) jsou příjmy, které vyplývají ze smluv o prodeji pozemků, v roce 2010 činily splátky z prodeje pozemků ve Staré Kolonii 105 tisíc Kč, zatím co další rok klesly na částku 65 tisíc Kč, tak v roce 2012 nepatrně vzrostly na částku 69 tisíc Kč. Dle splátkového kalendáře.

Z prodeje ČOV, jsou to příjmy, jež městu náleží za splátky od Severomoravských vodovodů a kanalizací dle smlouvy o smlouvě budoucí na odkoupení čističky odpadních vod. Jejich výše je konstantní po všechny sledované roky. Poslední splátka bude v roce 2013, čímž bude prodej čističky uzavřen.

Celkové rozpočtované kapitálové příjmy jsou zaznamenány v grafu 3.4. Výše rozpočtovaných kapitálových příjmů za rok 2010 byla 686 tisíc Kč a jsou tudíž nejvyšší za sledované tři roky. Je to z důvodu nejvyšších příjmů z prodeje pozemků. Splátky Severomoravských vodovodů a kanalizací jsou totiž dle smlouvy ve stabilní výši 581 tisíc Kč. V roce 2011 jsou příjmy z prodeje pozemků o 40 tisíc Kč menší, než předcházející rok, tudíž se snížily i celkové příjmy za rok. K minimálnímu nárůstu došlo v roce 2012, kdy se zvýšil předpokládaný příjem z prodeje pozemků o pouhé 4 tisíce Kč.

Graf 3.4: Celkové rozpočtované kapitálové příjmy v letech 2010 až 2012

Zdroj: Data jsou čerpána z přílohy č. 1, vlastní zpracování.

3.1.4 Přijaté transfery

Transfery neboli dotace, zajišťují určitý standart v poskytování služeb veřejného sektoru, a to tím, že posilují vlastní finanční prostředky obcí. Přijaté dotace lze rozdělit na neinvestiční, tedy běžné, nebo na investiční (kapitálové). Všechny tyto dotace jsou poskytovány ze státního rozpočtu nebo rozpočtu kraje. Takto přidělované transfery jsou nárokovými, pokud nedojde v Poslanecké sněmovně k jejich snížení či jinému přerozdělení. Jedná se o dotace poskytované na výkon státní správy a školství. Vyplácejí se automaticky. Dalšími dotacemi, které je možno do rozpočtu města získat, jsou nenárokové dotace. O ty musí daná obec požádat příslušné ministerstvo v rámci jeho garantovaných programů.⁸

*„Lze rozlišovat dva základní druhy dotací, běžné a kapitálové. Ty se pak dají rozčlenit ještě na účelové a neúčelové. **Běžné účelové dotace** jsou vždy poskytovány na určitý účel. Nejčastěji jsou obcím poskytovány na financování vzdělání, na financování záchranné služby, na zabezpečení bezpečnosti - municipální policie a hasičů. Velmi často se poskytují na financování potřeb souvisejících s výkonem státní správy. Tyto potřeby se pravidelně opakují v rozpočtových obdobích. Kapitálové účelové dotace jsou zpravidla nepravidelné jak*

⁸ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwers ČR, 2011, s. 588. ISBN 978-80-7357-614-1. (s. 474)

v čase, tak prostorově mezi obcemi. Poskytují se na úhradu části výdajů na konkrétní investici.“⁹

Tab. 3.7 dává přehled o předpokládaných dotacích za roky 2010 až 2012. Objem jednotlivých dotací pro následující rok vychází ze skutečnosti roku předchozího. Jejich výše je upřesněna až schválením státního rozpočtu a rozpočtu kraje. Na tuto skutečnost upraví svůj rozpočet dotací rozpočtovým opatřením.

Jelikož jsou neinvestiční dotace nárokovými transfery, jsou již v rozpočtu zakomponovány, protože je zcela jisté, že je město obdrží. Naproti tomu investiční dotace nelze do navrhovaného rozpočtu zahrnout. Není-li tedy rozhodnutí o poskytnutí dotace, nemůže schválený rozpočet takovéto dotace obsahovat.

Tab. 3.7: Rozpočtované dotace v letech 2010 - 2012

Položky	Název	v tis. Kč		
		2010	2011	2012
4112	Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu	3 736	3 730	3 000
4116	Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu - ÚP	0	2 859	2 160
	DOTACE celkem	3 736	6 589	5 160

Zdroj: Data jsou čerpána z přílohy č. 1, vlastní zpracování.

Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu. Položka 4112 rozpočtové sklady obsahuje dotaci na výkon státní správy a na školství. Výše dotace na školství pro jednotlivé roky se vypočítává v závislosti na počtu žáků základních škol a počtu dětí mateřských škol v Rychvaldu. Tato dotace slouží k částečné úhradě provozních výdajů základních a mateřských škol. Pro rok 2010 byla dotace 3,736 mil. Kč, následující rok to bylo o 6 tisíc Kč méně. V roce 2012 se očekávala dotace 3 mil. Kč.

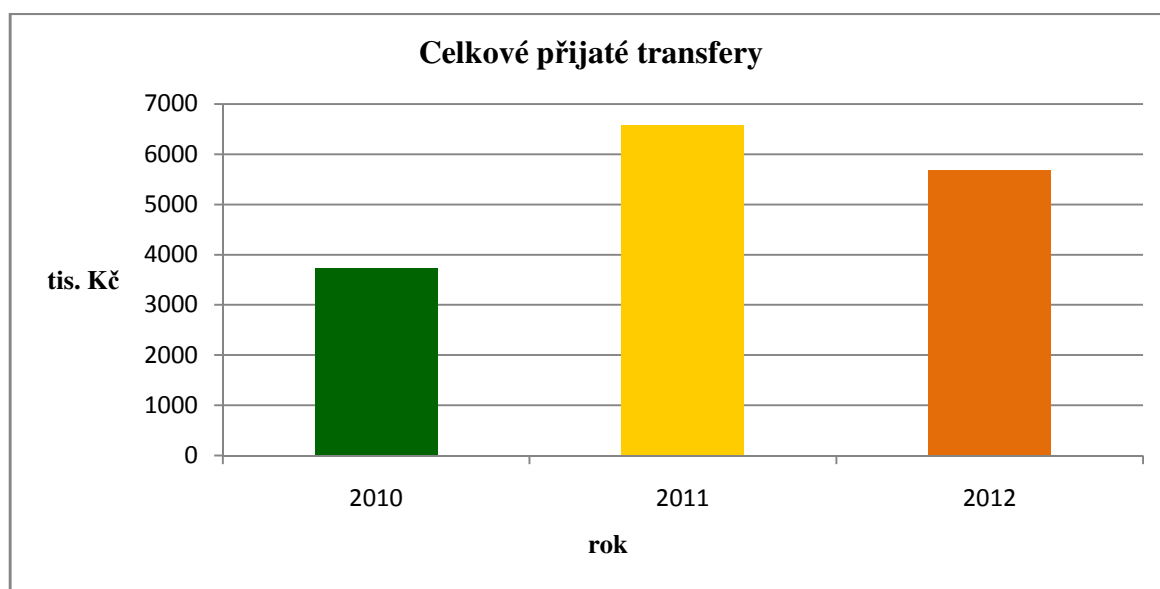
Neinvestiční dotace ze státního rozpočtu – ÚP, je dotace na mzdy pro veřejně prospěšné práce a na společensky účelná pracovní místa. Nezaměstnaní, kteří jsou v evidenci úřadu práce, vykonávají veřejně prospěšné práce pro město Rychvald, které spočívají například v údržbě chodníků a veřejné zeleně. Naproti tomu společensky účelná pracovní místa jsou určena taktéž dlouhodobě evidovaným na úřadu práce, nicméně se jedná o kancelářskou práci a výpomoc na Městském úřadě Rychvald. Očekávaná dotace

⁹ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwers ČR, 2011, s. 588. ISBN 978-80-7357-614-1. (s. 263 - 264)

z úřadu práce byla přijata v roce 2011, a to ve výši 2,859 mil. Kč. V roce 2012 pak tato částka poklesla na 2,160 mil. Kč, v závislosti na počtu přijatých pracovníků.

Graf 3.5 - Celkových rozpočtovaných přijatých transferů vyobrazuje výši předpokládaných dotací ve sledovaném období 2010 až 2012. Transfer za rok 2010 je rozpočtován v celkové výši 3,736 mil. Kč, neboť obsahuje jen neinvestiční dotaci ze státního rozpočtu pro výkon státní správy a školství. V roce 2011 byl do rozpočtu města přijat nejvyšší objem finančních prostředků, vyplývajících z dotací, a to z toho důvodu, že byly přislíbeny jak dotace na státní správu a školství, tak i na veřejně prospěšné práce. V celkovém úhrnu tak bylo transfery připsáno na účet města Rychvald 6,589 mil. Kč. Rok 2012 znamenal pokles těchto finančních prostředků, neboť poklesly obě jeho části, transfery byly vyčísleny jen na 5,160 mil. Kč.

Graf 3.5: Celkové rozpočtované přijaté transfery v letech 2010 - 2012

Zdroj: Data jsou čerpána z tab. 3. 7, vlastní zpracování.

3.1.5 Financování

Samostatnou skupinou zdrojů pro financování potřeb města Rychvald tvoří financování, to je změna stavu peněžních prostředků na bankovních účtech a účtech fondů. V našem případě se jedná o změnu stavu krátkodobých prostředků na bankovních účtech. Financování se používá v případě, kdy rozpočet plánovaných výdajů je vyšší, nežli rozpočet předpokládaných příjmů. Financování rovněž použijeme na krytí neplánovaných výdajů v průběhu rozpočtového roku. Financování je tvořeno součtem přebytků hospodaření minulých let.

Poněvadž byly zkoumané rozpočty schvalovány jako schodkové, bylo nutné je dofinancovat z prostředků minulých let. Na ono dokrytí financování byly použity rezervy z minulých let a zůstatky peněz v peněžních ústavech.

V roce 2010 by mělo být z financování použito celých 9 mil. Kč, v roce 2011 by to bylo však o více jak polovinu méně, než v roce 2010. Na rok 2012 bylo převedeno 4,8 mil. Kč volných finančních prostředků, které se v předcházejících letech nevyužily.

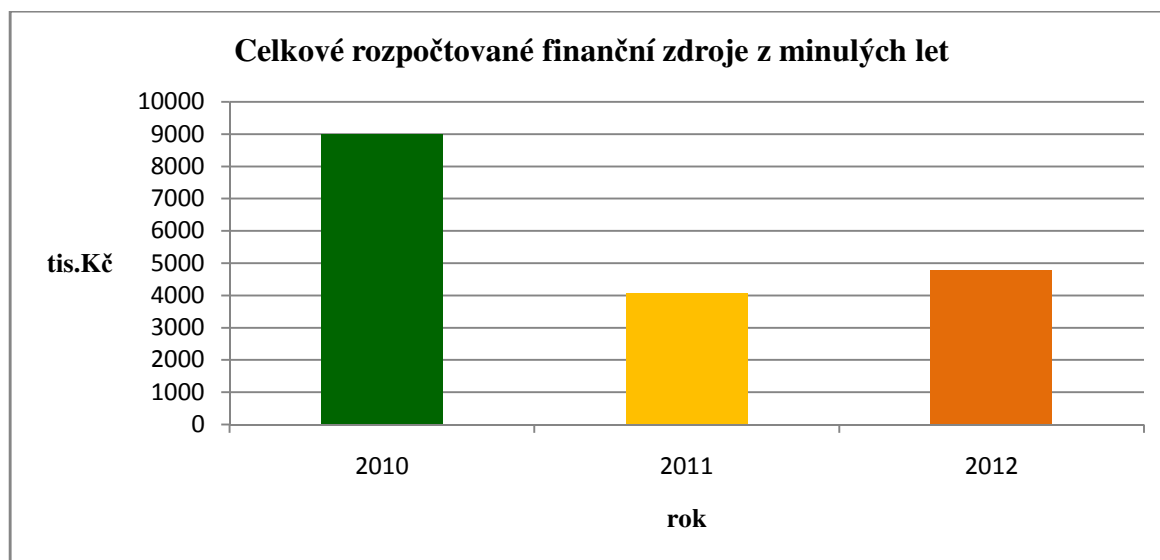
Tab. 3.8: Rozpočtované financování v letech 2010 - 2012

Položky	Název	v tis. Kč		
		2010	2011	2012
8115	Finanční zdroje z minulých let	9 000	4 080	4 800
	FINANCOVÁNÍ celkem	9 000	4 080	4 800

Zdroj: Data jsou čerpána z přílohy č. 1, vlastní zpracování.

Celkové finanční zdroje z minulých let jsou vyobrazeny v grafu 3.7, je z něj jasné patrné, že nejvyšší finanční příjmy z minulých let by byly v roce 2010, ani v jednom z následujících sledovaných roků již nebylo této výše dosaženo.

Graf 3.6: Celkové rozpočtované finanční zdroje z minulých let v letech 2010 - 2012

Zdroj: Data jsou čerpána z tab. 3. 8, vlastní zpracování.

3.2 Výdaje rozpočtu

Výdaje rozpočtu se člení na výdaje běžné - neinvestiční, výdaje kapitálové – investiční a v neposlední řadě jsou to dotace a příspěvky poskytované jiným organizacím. Výše

rozpočtovaných výdajů vychází z požadavků jednotlivých odborů úřadu a rovněž také z uzavřených dlouhodobých smluv. Členění výdajů je i zde vázáno rozpočtovou skladbou.

Jeden z možných způsobů členění výdajů je **hledisko rozpočtového plánování**, kdy lze výdaje rozdělit na plánové a neplánované. **Plánované výdaje** jsou většinou objemově rozhodující, jsou podloženy stabilními zdroji krytí, jakými jsou daňové příjmy. Výši těchto výdajů lze poměrně přesně vyčíslit, přičemž nejpodstatněji se podílejí na běžně se opakujících výdajích, které slouží k financování vlastní správy, provozu škol, výdaje na platy zaměstnanců apod. Jelikož jsou plánové výdaje předvídatelné, je nutno zohlednit rozpočtové omezení, které je dáno příjmy rozpočtu daného města. Je třeba též zvážit možné úspory výdajů. *„Neplánované výdaje územního rozpočtu jsou především nahodilé výdaje, které se vyskytnou v průběhu rozpočtového období. Jejich vznik a výši lze jen obtížně naplánovat, odhad je velmi problematický, ne-li nemožný. Patří sem například nenadálé výdaje v souvislosti s živelnými pohromami, které poškodí majetek, finanční podpory z územního rozpočtu poskytované občanům při živelných katastrofách, ale i sankční výdaje – pokuty, penále apod.“*¹⁰

Dalším možný přístup k členění výdajů je jejich **ekonomické hledisko**, kdy se na ně pohlíží jako na běžné nebo kapitálové výdaje. *„Z běžných výdajů se financují běžné, pravidelně se opakující potřeby v lokálním a regionálním veřejném sektoru v příslušném roce.“*¹¹ Jsou běžnou součástí každého rozpočtu, lze o nich hovořit i jako o neinvestičních výdajích. Běžné výdaje jsou podrobně rozepsány v 5. třídě rozpočtové skladby. **Kapitálové výdaje** jsou předurčeny pro dlouhodobé financování investičních pobídek, které se neopakují. Jejich náročnost překračuje délku jednoho rozpočtového období. Mohou být použity například jak na vybudování nových komunikací, chodníků, rekonstrukci či výstavbu budov, popřípadě z nich lze hradit dříve uskutečněné kapitálové investice. Kapitálové výdaje jsou k nalezení v rozpočtové skladbě, a to ve třídě č. 6.

Celkové výdaje rozpočtu města Rychvald jsou v přehledu tab. 3.8 této kapitoly. Poskytují souhrnný pohled na jejich rozložení v jednotlivých sledovaných letech. Ty se v roce 2010 a 2011 pohybovaly zhruba v rozmezí 74,7 a 73,7 mil. Kč, což je rozdíl jednoho milionu Kč. Naproti tomu rok 2012 představoval znatelnější odstup v očekávaných výdajích, a to 79,6 mil. Kč, což představuje nárůst o 6,5 % oproti roku 2010 a 7,9 % oproti roku 2011.

¹⁰ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwers ČR, 2011, s. 588. ISBN 978-80-7357-614-1. (s. 280)

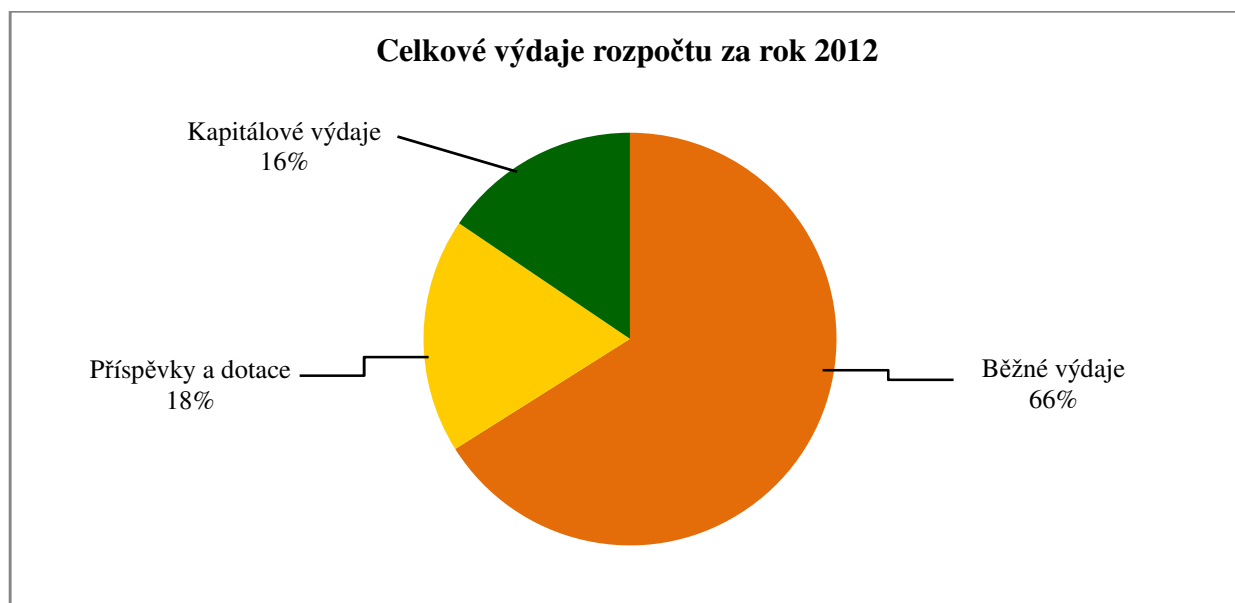
¹¹ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwers ČR, 2011, s. 588. ISBN 978-80-7357-614-1. (s. 280)

Tab. 3.8: Celkové výdaje rozpočtu v letech 2010 - 2012

Název	v tis. Kč		
	2010	2011	2012
Běžné výdaje	44 105	47 684	52 592
Příspěvky a dotace	13 087	12 966	14 658
Kapitálové výdaje	17 550	13 100	12 350
Celkové výdaje	74 742	73 760	79 600

Zdroj: Data jsou čerpána z přílohy č. 1, vlastní zpracování.

Graf 3.7 dává přehled o celkových výdajích rozpočtu města Rychvald za vybraný rok 2012. Z něj je zřejmé, že nejvýznamnější podíl na výdajích rozpočtu mají běžné výdaje, které se podílejí na celkových výdajích 66 %. Kapitálové výdaje společně s příspěvky a dotacemi jsou zhruba na stejné úrovni.

Graf 3.7: Celkové výdaje rozpočtu za rok 2012

Zdroj: Data jsou čerpána z tab. 3. 8, vlastní zpracování.

3.2.1 Běžné výdaje

Výdaje slouží k financování běžných potřeb města, jakými jsou výdaje na činnost místní správy, požární ochranu, městskou policii, kulturní středisko, knihovnu, výdaje na bytové hospodářství a správu majetku, pečovatelskou službu, pohřebnictví, výdaje na silnice a pozemní komunikace, s tím související provoz veřejné silniční dopravy, v neposlední řadě i výdaje na likvidaci a nakládání s odpady.

Tab. 3.9 je vyobrazením předpokládaných běžných výdajů v letech 2010 až 2012. Podrobný rozpis těchto předpokládaných výdajů je k nalezení v příloze této práce.

Tab. 3.9: Rozpočtované běžné výdaje v letech 2010 - 2012

Název	v tis. Kč		
	2010	2011	2012
Činnost místní správy	14 706	15 374	16 004
Ostatní činnost v místní správě	2 629	2 257	4 294
Místní zastupitelské orgány	2 000	2 161	2 184
Městská policie	46	25	41
Požární ochrana	270	319	304
Kulturní středisko	962	1 112	1 405
Činnost knihovnická	176	215	217
Provoz sportoviště	55	38	25
Záležitosti kultury - KPOZ	130	130	130
Pečovatelská služba	143	159	160
Bytové hospodářství a správa majetku (bytové prostory)	4 305	3 558	3 553
Bytové hospodářství a správa majetku (nebytové prostory)	1 633	1650	1 420
Bytové hospodářství a správa majetku (ostatní výdaje)	102	102	62
Silnice a pozemní komunikace	4 910	5 310	6 670
Zemědělství	125	125	195
Vodní hospodářství (odvádění a čištění)	100	100	100
Vodní hospodářství (drobné vodní toky)	100	100	150
Veřejné osvětlení	2 260	2 400	2 600
Pohřebnictví	260	260	265
Nakládání s odpady	6 420	6 450	6 720
Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň	1 935	1 900	2 120
Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň (veřejně prospěšné práce)	0	2 824	2 953
Dětská hřiště	45	45	170
Příspěvková organizace MŠ	378	510	180
Příspěvková organizace ZŠ	415	570	670
BĚŽNÉ VÝDAJE celkem	44 105	47 684	52 592

Zdroj: Data jsou čerpána z přílohy č. 1, vlastní zpracování.

Činnost místní správy představuje veškeré nutné výdaje spojené s provozem městského úřadu, které jsou vedeny pod paragrafem 6171 – Činnost místní správy a na příslušných položkách rozpočtové skladby. Mezi hlavní výdaje činnosti místní správy jsou platy zaměstnanců a s tím spojené výdaje na povinné pojistné na sociální zabezpečení a také na zdravotní pojištění. Každoročně dochází k nárůstu mezd, což vede ke zvýšení těchto celkových mzdových výdajů. Rovněž se k výdajům místní správy řadí výdaje na samotný provoz správy a zázemí, jakými jsou výdaje na vodu, teplo, elektrickou energii, pořízení nové výpočetní techniky, kancelářských potřeb, náhradní díly na auta a hygienické potřeby. Je nutné zde zahrnout i výdaje na nákup služeb, například správa počítačové sítě, aktualizace a úpravy webových stránek města Rychvald, revize, auditorská činnost či daňové poradenství. Zaměstnanci města jsou vysíláni na potřebná školení a rozvoj vzdělávání, i tyto výdaje sem patří. Předpokládané výdaje na činnost místní správy byly v roce 2010 vyčísleny na 14,706 mil. Kč, následující rok to bylo již 15,374 mil. Kč a v roce 2012 se výdaje vyčísly na částku přesahující hodnotu 16 mil. Kč.

Ostatní činnosti v místní správě zahrnují výdaje na společensky účelná pracovní místa a na veřejně prospěšné práce, s tím související výdaje na povinné pojistné sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Při tvorbě výdajové stránky rozpočtu je též nutné pamatovat na sociální fond a jeho použití, zpracování a distribuce Zpravodaje města Rychvald. Taktéž služby peněžních ústavů, pojištění majetku města, ať už se jedná o věci movité, nemovité, daň z příjmů právnických osob za obec a odvody DPH. Největší částkou jsou výdaje na daň z příjmů právnických osob za obec, která je lépe popsána v podkapitole 2.4. Znatelně největší nárůst předpokládaných výdajů je zaznamenán v přechodu let 2011 a 2012, kdy se tyto celkové očekávané výdaje zvedly o více jak 2 mil. Kč, celkové výdaje tak byly v roce 2012 vyčísleny na 4,294 mil. Kč.

Místní zastupitelské orgány řadí své výdaje pod paragrafem 6112 – Zastupitelstva obcí. Patří zde veškeré odměny členům výborů a komisí, členům zastupitelstvu města, rovněž i náklady na povinné pojistné, cestovné a pohoštění. V neposlední řadě zde spadají příspěvky na úpravu zevnějšku při obřadech. Takto sestavené výdaje se v letech příliš nemění, nejvýrazněji tomu je u odměn a s tím souvisejících nákladů. Celková zamýšlená výše nákladu u zastupitelských orgánů byla v roce 2010 rovná 2 mil. Kč, v roce 2011 2,161 mil. Kč a v roce 2012 byly vyčísleny na 2,184 mil. Kč.

Městská policie je z drtivé většiny dotována. Pod paragrafem 5311 jsou vedeny její výdaje na drobný materiál, telefonní poplatky nebo náklady spojené s provozem služebního

auta, jimiž jsou garanční prohlídky a drobné opravy. Takto předběžně stanovené náklady činily v roce 2010 částku 46 tisíc Kč, v roce 2011 částku 25 tisíc Kč a následující rok 41 tisíc Kč.

Požární ochrana zajišťuje náklady na publikace a metodiky, nutná školení a cestovní náhrady, výdaje na drobný dlouhodobý hmotný majetek a jeho opravy, pohonné hmoty, výdaje na služby telekomunikací a také výdaje na doplnění lékárničky a ochranné pracovní prostředky. Odhadované výdaje na požární ochranu činily v roce 2010 270 tisíc Kč, v roce 2011 to bylo 319 tisíc Kč a v roce 2012 304 tisíc Kč.

Kulturní středisko je sledováno ve 2 hlavních paragrafech. První z nich je paragraf č. 3392 – Zájmová činnost v kultuře, do které spadají náklady na drobný hmotný majetek, všeobecný materiál, služby telekomunikací, drobnou údržbu a taky nákup různých služeb, kterými jsou veškeré kulturní programy, akce na hřišti, praní prádla, přeprava osob, výchovné koncerty, vystoupení, zajištění diplomů a plakátů a jiné. Taktéž je nutno počítat s náklady na poplatky hrazené organizacím OSA a DILIA, které zaujímají nejvyšší částku z těchto nákladů. Druhým paragrafem je č. 3613 – Nebytové hospodářství, do kterého patří náklady na spotřebovanou vodu, teplo a elektrickou energii. Souhrn předběžných nákladů, skrývajících se pod těmito paragrafy byly v roce 2010 962 tisíc Kč, přičemž v roce 2011 byly vyčísleny na 1,112 mil. Kč a pro rok 2012 byly vyčísleny až na 1,405 mil. Kč.

Činnost knihovnická zajišťuje nákup knih a časopisů do městské knihovny, platby regionální knihovně v Karviné za katalogizaci knih, výměnné soubory a údržbu on-line katalogu. Suma těchto nákladů byla rozpočtována na 176 tisíc Kč v roce 2010, další rok byly vyčísleny na 215 tisíc Kč a v roce 2012 to bylo o 2 tisíce Kč více, než v roce předcházejícím.

Provoz sportoviště při ZŠ Sídliště a ZŠ Václav, do jejich výdajů se řadí náklady na materiál (nářadí, hnojiva, barvy, míče, sítě, čisticí prostředky), benzín do sekačky a sekání trávy, následně údržba a oprava hřiště. V roce 2010 byly tyto výdaje vyčísleny na 55 tisíc Kč, následující rok klesly na 38 tisíc Kč a v roce 2012 to bylo již jen 25 tisíc Kč, neboť zde nebyly započítány náklady na sekání trávy a benzín do sekačky.

Záležitosti kultury – KPOZ zajišťuje kulturní program – vystoupení hudební skupiny, občerstvení a především nákup věcných předmětů, jakými jsou dary při vítání občánků, gratulace jubilantům, drobnosti na Den dětí, rozloučení s předškoláky, zahájení 1. tříd, ukončení 9. tříd, významná ocenění, zlaté a diamantové svatby. Rovněž jsou to výdaje

na fotografie, kytičky, dárkové koše, reklamní předměty a pamětní listy. Tyto výdaje jsou každoročně vyčísleny na 130 tisíc Kč.

Pečovatelská služba potřebuje ke svému provozu výdaje na oděv, obuv pečovatelek, nákup drobného hmotného majetku, různé drobné opravy a údržbu, nákup čisticích prostředků. Výdaje na pohonné hmoty, služby telekomunikací a poplatky za rozhlas a televizi. Rovněž i výdaje na školení pečovatelek. Předpokládané výdaje byly v roce 2010 143 tisíc Kč, v roce 2011 to bylo 159 tisíc Kč a další rok jen o 1 tisíc Kč více.

Bytové hospodářství – bytové prostory jsou vedeny pod paragrafem č. 3612, zde jsou vedeny veškeré nutné výdaje na domovnickou činnost, vodné, stočné, teplo, elektrickou energii, služby typu znaleckého posudku, revizí, odpady a jiné služby. Nejvýznamnější položkou ve výdajích bytového hospodářství jsou opravy a udržování. V roce 2010 se prováděly opravy střechy na domě čp. 529 – DPS a to v objemu 2,5 mil. Kč. V roce 2011 byly naplánovány oprava střechy na domě čp. 1461, oprava vč. PD svislé hydroizolace suterénu domů čp. 1534, 1535 a 1516 v celkovém objemu 550 tisíc Kč. Rovněž byly plánovány opravy na zamezení průsaku do sklepů v domech čp. 1422 a 1423. Pro rok 2012 zamýšlelo bytové hospodářství a správa majetku rozsáhlejší opravy dešťové kanalizace na ul. Sadová, výměnu indikátorů a výměnu vodoměrů na studenou vodu na sídlišti města Rychvald, taktéž výměnu stoupaček v bytových domech a odvodnění základové spáry. Rozpis oprav a údržby se pro rok 2012 vyčíslil přes 3,5 mil. Kč.

Bytové hospodářství – nebytové prostory jsou evidovány pod paragrafem č. 3613, zahrnují náklady na běžnou údržbu, vodné a stočné, teplo, elektrickou energii, znalecké posudky, revize a odhady. Taktéž zde patří využití smuteční síně a sběrného dvora. V roce 2010 byly plánovány opravy střech restaurace U Hada a na domě čp. 1537, kterým je Česká pošta a zdravotní středisko v celkovém objemu 500 tisíc Kč. Střecha smuteční síně byla v rozpisu oprav na rok 2011 v částce 150 tisíc Kč. Rok 2012 neměl plánovanou žádnou významnou opravu. Celkové odhadované výdaje pro rok 2010 byly stanoveny na 1,633 mil. Kč, následující rok to bylo pouze o 17 tisíc Kč více a v roce 2012 byly odhadnuty na 1,420 mil. Kč.

Bytové hospodářství – ostatní výdaje obsahují výdaje na nájem pozemků RPG RE land, s.r.o. a ČD. Rovněž zde patří i výdaje na znalecké posudky, geometrické plány, věcná břemena a v neposlední řadě výdaje na daň z převodu nemovitostí. V roce 2010 a 2011 byly náklady na věcná břemena 20 tisíc Kč a celkové zamýšlené výdaje 102 tisíc Kč, nicméně

v roce 2012 je již položka věcného břemene vynechána a celkové předpokládané výdaje byly jen 62 tisíc Kč.

Silnice a pozemní komunikace vyžadují každoročně nemalé finanční prostředky na údržbu MK a silničního zařízení, rovněž i celoplošné výprávk. Výše těchto vypočítaných nákladů se v letech 2010 a 2011 pohybovala zhruba okolo 3 mil. Kč, v roce 2012 to bylo již 3,8 mil. Kč.

Zemědělství zahrnuje náklady na odchyt a ustájení toulavých psů a koček a taktéž výdaje na jejich následnou veterinární péči. V roce 2010 a 2011 byly tyto předvídané náklady ve výši 125 tisíc Kč, následující rok vzrostly na 195 tisíc Kč, neboť se město Rychvald rozhodlo investovat do sáčků na psí exkrementy.

Vodní hospodářství – odvádění a čištění dešťové kanalizace a laboratorní rozborů k odpadním vodám. Ve všech letech byly tyto náklady naplánovány ve stejné výši 100 tisíc Kč.

Vodní hospodářství – drobné vodní toky předpokládané výdaje na čištění těchto vod je ve výši 100 tisíc Kč každým rokem, navíc v roce 2012 byly plánovány náklady na úpravu vyústění studánek Václav a Březinka ve výši 50 tisíc Kč.

Veřejné osvětlení vyžaduje samozřejmě výdaje na elektrickou energii. Rovněž i nemalé finanční prostředky na opravu a údržbu veřejného osvětlení. Pod položkou 5137 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek jsou vedeny náklady na vánoční výzdobu města. Očekávané výdaje činily v roce 2010 2,260 mil. Kč, v roce 2011 2,4 mil. Kč a v roce následujícím byly zamýšlené výdaje ve výši 2,6 mil. Kč.

Pohřebnictví je vedeno pod paragrafem č. 3632 – Pohřebnictví náklady na vodu, kterou mohou občané města Rychvald využívat při péči o hroby svých zesnulých, výdaje na správu pohřebiště a drobné opravy. Řadí se zde i výdaje na pohřby zesnulých, o které se nemá kdo postarat, tyto náklady pak lze buďto vymáhat v dědickém řízení nebo lze náhradu požadovat u Ministerstva pro místní rozvoj. Takto vyčíslené náklady se pohybují okolo 260 tisíc Kč za rok.

Nakládání s odpady se řídí smlouvami, které má město Rychvald uzavřeno s jednotlivými společnostmi. Nejvýznamnější částku vynaloží město na sběr a svoz komunálního odpadu z popelnic. Mimo to je nutné vynaložit výdaje na svoz a zneškodňování nebezpečných odpadů, rozmístění velkoobjemových kontejnerů a jejich následný odvoz do sběrného dvora. Taktéž je zapotřebí nákup kontejnerů, svoz a zneškodňování tříděného

odpadu a likvidace biologického odpadu, jakými jsou tráva a listí. Město Rychvald zajišťuje monitoring a laboratorní práce na skládce a likvidace černých skládek. Předpokládané výdaje tak byly vyčísleny v roce 2010 na 6,420 mil. Kč, v roce 2011 na 6,450 mil. Kč a v roce 2012 to bylo již 6,720 mil. Kč.

Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň obnáší náklady na údržbu a sekání pozemků a příkopů, výsadbu a údržbu květinových záhonů, kácení a ořezy stromů, výdaje na realizaci opatření na základě studie zeleně. Výdaje spojené s nákupem mobiliáře náměstí, do kterého patří koše, lavičky a houpačky, úklid veřejného prostranství. Celkové předpokládané výdaje na péči o vzhled obce a veřejnou zeleň byly předběžně stanoveny na 1,980 mil. Kč v roce 2010, 1,9 mil. Kč v roce 2011 a 2,120 mil. Kč v roce 2012.

Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň - veřejně prospěšné práce zaujímají své místo v rozpočtu výdajů od roku 2011, kdy město Rychvald poskytuje práci dlouhodobě nezaměstnaným z úřadu práce. Tito zaměstnanci se starají o vzhled města. Výdaje jsou částečně hrazeny z dotací, které město obdrží z úřadu práce. V roce 2010 nebyl předpoklad těchto výdajů, nicméně v roce 2011 byly tyto výdaje zařazeny do rozpočtu města v částce 2,824 mil. Kč a následující rok to bylo 2,953 mil. Kč.

Dětská hřiště jsou spravována a opravována, každý rok je na tyto náklady předběžně vyhrazeno v rozpočtu 45 tisíc Kč, jak pro rok 2010, tak i pro rok 2011. V roce 2012 to bylo 170 tisíc Kč.

Příspěvková organizace MŠ, jedná se o tři mateřské školy, MŠ Václav, Podlesí a Sídliště. Jejich provoz, včetně jídelen, je převážně dotován městským úřadem Rychvald, který je jejich zřizovatelem. Městský úřad Rychvald hradí další náklady spojené s provozem těchto organizací. V roce 2010 byla očekávaná částka dalších nákladů 378 tisíc Kč, v roce 2011 510 tisíc Kč a v roce 2012 jen 180 tisíc Kč.

Příspěvková organizace ZŠ, je složena ze dvou škol a školních jídelen, ZŠ Václav a ZŠ Sídliště. U nich je město Rychvald rovněž zřizovatelem, ten jako takový hradí i ostatní náklady, které vzniknou při provozu. Očekávané výdaje za rok 2010 byly 793 tisíc Kč, v roce to bylo již přes 1 milion Kč a v roce 2012 částka činila 850 tisíc Kč.

3.2.2 Příspěvky a dotace

Příspěvky a dotace jsou prostředkem, kterým chce stát docílit určitého minimálního standardu kvality veřejných statků. Proto poskytuje na jejich zabezpečení dotace ze státního

rozpočtu. Obec může přerozdělovat i dotace z rozpočtu kraje. **Příspěvky**, které město uděluje, jsou určeny vlastním příspěvkovým organizacím, kterými jsou Základní škola Rychvald, Mateřská škola Rychvald a Dům dětí a mládeže Rychvald. **Dotace** město Rychvald poskytuje na provoz tělovýchovným jednotám Baník, Slavoj, Sokol a šachovému oddílu, církvím, občanským sdružením a dalším podobným neziskovým organizacím. Rovněž město podporuje ze svého rozpočtu činnost městské policie a taktéž dotuje provoz veřejné silniční dopravy. Dotované organizace musí vyúčtovat použití veškerých finančních prostředků oproti prokazatelným nákladům. V případě, že by takto dotované organizace peníze při hospodaření nevyčerpaly, jsou povinny je městu vrátit.

Následující tab. 3.10 - Rozpočtované příspěvky a dotace v letech 2010 až 2012 je souhrnným přehledem všech zamýšlených příspěvků a dotací, které město Rychvald poskytuje ze svého rozpočtu, ať už se jedná o dotace městské policii, na provoz veřejné silniční dopravy, různým sportovním organizacím či jiným neziskovým organizacím, jako jsou například církve, svaz kynologů, včelařů a jiné. Město rovněž dává příspěvky na provoz svým vlastním příspěvkovým organizacím, u nichž je zřizovatelem. To jsou základní školy, mateřské školy a také DDM Rychvald.

Tab. 3.10: Rozpočtované příspěvky a dotace v letech 2010 - 2012

Název	v tis. Kč		
	2010	2011	2012
Městská policie	2 359	2 423	2 506
Účelové dotace sportovním organizacím	550	550	700
Účelové dotace neziskovým a podobným organizacím	258	273	300
Provoz veřejné silniční dopravy	3 190	2 990	3 820
DDM Rychvald	280	280	500
MŠ Rychvald	1 650	1 650	1 932
ZŠ Rychvald	4 800	4 800	4 900
PŘÍSPĚVKY A DOTACE celkem	13 087	12 966	14 658

Zdroj: Data jsou čerpána z přílohy č. 1, vlastní zpracování.

Městská policie je z převážné části dotována, takto přidělené finanční prostředky jsou určeny na platy, sociální a zdravotní pojištění policistů, náhrady za nemoc, výdaje na oděv, obuv, všeobecný materiál, pohonné hmoty služebních vozidel. Policisté jsou také vysíláni na potřebná školení, s tím souvisí výdaje na cestovné. Rovněž je z dotace hrazen výdaj

na radiostanice, které jsou nutné ke komunikaci mezi policisty a centrálou. Očekávané dotace na provoz městské policie byl v roce 2010 2,359 mil. Kč, následující rok to bylo již 2,423 mil. Kč a v roce 2012 stoupla částka o 83 tisíc Kč více, než v předcházejícím roce. Ostatní drobné náklady jsou hrazeny městem Rychvald a považují se za běžné výdaje, ty byly zmíněny v podkapitole 3.2.1.

Účelové dotace sportovním organizacím jsou určeny TJ Slavoj, TJ Sokol, TJ Baník a též šachovému oddílu. Všem tělovýchovným jednotám slouží tyto prostředky k úhradám sportovní činnosti, na nutné opravy a údržby. Šachový oddíl hradí z dotací sportovní a organizační činnost. Zamýšlené účelové dotace byly v roce 2010 i 2011 ve stejné výši 550 tisíc Kč. V roce 2012 se do plánovaného rozpočtu započítala částka 700 tisíc Kč.

Účelové dotace neziskovým a podobným organizacím se pohybuje v řádech několika tisíců pro každou z organizací. Tyto peněžní prostředky jsou převážně určeny na provoz a opravy. Základní umělecká škola používá finanční prostředky na provoz a rozvoj činnosti školy, Církev československá husitská na opravu oken ve věži kostela, Římskokatolická církev na instalaci elektronického zabezpečovacího systému, Svaz postižených civilizačními chorobami využívá transfer na rekondiční cvičení, kulturní činnost a zájezdy, a také lékařské přednášky pro své členy. Místní skupina PZKO v Rychvaldu pobírá dotace na kulturní akce a opravu domu PZKO, Český kynologický svaz z nich hradí nákup výcvikových pomůcek, zkoušky psů nebo z nich částečně hradí nákup sekačky na trávu výcvikových ploch. Myslivecké sdružení používá peníze na výstavbu mysliveckých zařízení, jakými jsou krmelce, posedy a zásypy, rovněž z nich platí krmiva pro zimní příkrmování zvěře. Klub důchodců, Český červený kříž, Český svaz včelařů, ZO Českého svazu bojovníků za svobodu, Českomoravský svaz chovatelů poštovních holubů, sbor dobrovolných hasičů Rychvald, Veterán klub Rychvald a Československá obec legionářská, Jednota Havířov hradí z dotací svou běžnou činnost, nákup pomůcek a případné pořádání kulturních akcí. Pro rok 2010 bylo těmto organizacím z rozpočtu města Rychvald předběžně v úhrnu přislíbeno 258 tisíc Kč, následující rok to bylo 273 tisíc Kč a v roce 2012 to bylo již 300 tisíc Kč.

Provoz veřejné silniční dopravy je ve městě Rychvald zajišťován několika dopravci, mezi které patří Veolia Transport, ČSAD Karviná, DPMO, MHD Orlová a také provoz minibusu k DPS. Nově od roku 2012 je provozováno seniortaxi, které je určeno pro seniory nad 65 let, ti tak mají zvýhodněnou cenu. Seniortaxi si mohou objednat pro odvoz k lékaři nebo na nákup. Na provoz veřejné silniční dopravy byly výdaje předběžně

vyčísleny na částku 3,190 mil. Kč v roce 2010, v roce 2011 2,990 mil. Kč a v roce 2012 to bylo již 3,820 mil. Kč.

DDM Rychvald je od roku 2007 příspěvkovou organizací města Rychvald. Organizace zabezpečuje svou činnost po celý školní rok. V letních měsících pořádá táborovou, tematickou a rekreační činnost pro děti a žáky. Během školního roku je to vzdělávací, zájmová, osvětová činnost, která není nijak omezena věkem. DDM je financován z vlastní činnosti (zápisné), z neinvestičního příspěvku od zřizovatele a rovněž i z dotací krajského úřadu. Neinvestiční příspěvek bude použit na výdaje spojené s provozem, což znamená na úhradu nákladů na energii, telefonní poplatky včetně internetu, na zpracování mezd, revizní prohlídky, nákup drobného materiálu a podobně. Dotace z kraje bude využita na mzdy a s nimi spojené náklady. Předpokládané neinvestiční příspěvky činily pro rok 2010 a 2011 280 tisíc Kč, následující rok to bylo 500 tisíc Kč. Transfery z krajského úřadu byly vyčísleny pro rok 2010 na částku 2,043 mil. Kč, v roce 2011 to bylo 1,985 mil. Kč a v roce 2012 již jen 1,8 mil. Kč.

MŠ Rychvald je příspěvková organizace, která je tvořena třemi mateřskými školami, včetně školních jídelen. Jedná se o Mateřskou školu Sídliště, Mateřskou školu Václav a Mateřskou školu Podlesí. Všechny tyto mateřské školy hospodaří s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu zřizovatele, kterým je město Rychvald a také z rozpočtu kraje. V neposlední řadě taktéž hospodaří s prostředky ze svých fondů, peněžními dary a dotacemi. Neinvestiční příspěvky jsou využity na provozní náklady, jako jsou nákupy energií, služeb, materiálu, nákup drobného hmotného dlouhodobého majetku, hračky a učební pomůcky a též údržba. Mateřským školám byly přislíbeny příspěvky ve výši 1,650 mil. Kč pro roky 2010 a 2011, pro rok 2012 to již bylo 1,932 mil. Kč.

ZŠ Rychvald se skládá ze dvou škol a školní jídelny, přičemž tou první je Základní škola Sídliště i s jídelnou a tou druhou je Základní škola Václav. I zde se hospodaří s peněžními prostředky přijatými od zřizovatele, tak i s finančními prostředky z rozpočtu kraje. Taktéž jsou to fondy a dary, které jsou použity k hospodaření. Skladba nákladů je zde obdobná, jako je tomu u MŠ Rychvald, jen ve větším měřítku. Předpokládané neinvestiční příspěvky byly v roce 2010 a 2011 ve stejné výši, a to 4,8 mil. Kč a v roce 2012 byl předpoklad 4,9 mil. Kč. Je nutno podotknout, že takto vypočtené částky jsou určeny oběma školám.

3.2.3 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje jsou v rozpočtu vedeny pod položkou, tj. druhovým tříděním č. 6 – Kapitálové výdaje, rozpočtové skladby. Obsahují úhradu za pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Jedná se například o investiční nákupy programového vybavení, pořízení studií, projektových dokumentací a záměrů souvisejících s budoucím pořízením investičního majetku a v hodnotě nad 60 tisíc Kč, o výdaje na pořízení staveb, budov, strojů, dopravních prostředků apod. v hodnotě nad 40 tisíc Kč. Kapitálovým výdajem je rovněž úhrada za pořízení pozemků, nákup majetkových podílů a další.

Jednotlivé rozpočty kapitálových výdajů města Rychvald obsahují výdaje např. na technické zhodnocení kotelen, stavební úpravy a zateplení domu s pečovatelskou službou, na stavbu přechodu pro chodce a výstavbu komunikací pro pěší, odkanalizování města Rychvald a další. Investiční výdaje, které nejsou součástí rozpočtů, ale tvoří jen jeho přílohu jako „plán investičních výdajů“, jsou postupně začleňovány do schváleného rozpočtu až na základě výsledku hospodaření za uplynulý kalendářní rok a zůstatku volných finančních zdrojů.

Níže uvedená tab. 3. 11 – Předpokládané kapitálové výdaje pro roky 2010 až 2012 je deskripcí očekávaných investic města Rychvald.

Tab. 3.11: Předpokládané kapitálové výdaje v letech 2010 - 2012

Název	v tis. Kč		
	2010	2011	2012
Bytové hospodářství a správa majetku (bytové prostory)	5 800	11 650	2 650
Silnice, pozemní komunikace	700	250	3 200
Vodní hospodářství (odvádění a čištění odpadních vod)	10 000	0	6 500
Veřejné osvětlení	250	200	0
Pohřebnictví	300	300	0
Územní plánování	500	700	0
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE celkem	17 550	13 100	12 350

Zdroj: Data jsou čerpána z přílohy č. 1, vlastní zpracování.

Bytové hospodářství a správa majetku - bytových prostor předpokládala investovat nemalé finanční prostředky na technická zhodnocení kotelen, stavební úpravy a zateplení domu s pečovatelskou službou. Nejrozsáhlejší úpravy byly plánovány v roce 2011, kdy bylo zamýšleno rekonstruovat elektroinstalace domů čp. 1513 – 1515, rekonstrukce výtahu,

zateplení štitových stěn a střechy, balkony, výměna dveří u domů čp. 1501 až 1503. Rovněž byla plánována sanace a zateplení obvodového pláště a stavební úpravy domu čp. 1605 – 1607, které pokračovaly i v roce 2012. Tomuto stavu odpovídají i odhadované výdaje, které v roce 2010 byly 5,8 mil. Kč, v roce 2011, kdy byl očekávaný rozsah oprav největší, byla částka vyčíslena na 11,650 mil. Kč a v roce 2012 byla o 9 mil. Kč nižší, než v roce předcházejícím.

Silnice, pozemní komunikace si každým rokem vyžadají investice do dopravního značení a nákupu dopravních značek. Taktéž jsou to kapitálové výdaje na PD – komunikace pro pěší na ul. Bohumínská a Michálkovická, kde doposud nebyly chodníky. Pro rok 2012 bylo plánováno vybudování přechodu pro chodce na ul. Orlovská, poblíž obchodu Penny. Zamýšlené náklady byly v roce 2010 700 tisíc Kč, v roce 2011 pouze 250 tisíc Kč. Pro rok 2012 bylo odhadováno na vybudování chodníků 3,2 mil. Kč, neboť docházelo k rekonstrukci silnice na ul. Bohumínská.

Vodní hospodářství – odvádění a čištění odpadních vod vyžadovalo investice na odkanalizování města Rychvald především v souvislosti s opravou silnice na ul. Bohumínská, kde byla zapotřebí zcela nová kanalizace. Takto vyčíslené náklady dosáhly v roce 2010 10 mil. Kč, v roce 2011 nebyla do rozpočtu výdajů pro tyto investice zahrnuta žádná částka, v roce 2012 byl opět vznesen požadavek na investici, a to ve výši 6,5 mil. Kč.

Veřejné osvětlení je zapotřebí neustále udržovat a opravovat, proto bylo v rozpočtu na jejich rekonstrukci předběžně vyčíslená částka na obnovení 250 tisíc Kč v roce 2010 a v roce 2011 to bylo 200 tisíc Kč, následující rok nebyly tyto investice nezbytné.

Pohřebnictví, městský hřbitov je nutné udržovat a ustavičně upravovat. Předběžné investice do nových chodníků byly v roce 2010 a 2011 vypočteny na částku 300 tisíc Kč, pro rok 2012 nebyla částka stanovena.

Územní plánování, zde jsou investiční náklady na sestavení územního plánu, které jsou specifikovány pod paragrafem č. 3635 – Územní plánování kde je uvedeno, že zde patří jak výdaje na samotné sestavení územního plánu, tak na jeho změny a veškeré další výdaje s ním související, včetně nezbytné dokumentace.

4 NÁVRHY A DOPORUČENÍ PRO ZLEPŠENÍ FINANCOVÁNÍ

Závěrečný účet je zpracováním hospodaření města, v němž jsou obsaženy veškeré údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů, a to v kompletním členění dle rozpočtové skladby. Taktéž jsou v něm uvedeny informace o hospodaření s majetkem, finančních operacích, včetně tvorby a použití fondů. Neméně důležitou informací jsou výsledky o hospodaření právnických osob zřízených a založených městem. Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření a vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtu kraje, státním fondům a jiným rozpočtům je součástí závěrečného účtu. Město tak postupuje v souladu s § 17 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Každá změna schváleného rozpočtu musí být prováděna prostřednictvím rozpočtového opatření. Rozpočtová opatření jsou velmi důležitá, neboť schválený rozpočet jednoznačně doplňují o finanční prostředky na výstavbu, akce či práce jinak nepředvídatelné v době sestavování a schvalování rozpočtu na následující kalendářní rok. Schválený rozpočet je vždy upravován rozpočtovým opatřením před samotnou realizací – před uskutečněním příjmů, a samozřejmě výdajů, čímž jsou finanční prostředky vždy zajištěny v potřebné výši pro provedení potřebných výdajů. Zastupitelstvo i rada města schválí během roku několik rozpočtových opatření.

Mezi hlavní návrhy a doporučení pro zlepšení financování patří z mé strany především „navýšení příjmů obecních rozpočtů“, čehož lze dosáhnout pouze změnou legislativy ČR. To znamená takovou úpravou právních předpisů, které povedou k ještě spravedlivějšímu systému přerozdělování daňových výnosů ze státního rozpočtu do rozpočtu měst. Rovněž bych navrhovala důslednou spolupráci státních úředníků s vedením Svazu měst a obcí ČR, neboť právě prostřednictvím Svazu měst a obcí lze přenášet na stát zkušenosti, argumenty a požadavky starostů v tom nejdůležitějším období, kterým je moment sestavování a schvalování státního rozpočtu.

Jedinou možností, jak může město Rychvald samo ovlivnit příjmovou stranu rozpočtu je zavedení místního koeficientu u daně z nemovitostí, zvýšení sazeb místních poplatků případně jiné alternativy, o kterých se více zmiňuji u jednotlivých druhů příjmů a výdajů

Tab. 4.1: Srovnání rozpočtu a skutečnosti města Rychvald v letech 2010 – 2012 v tis. Kč

Název	2010			2011			2012		
	rozpočet	skutečnost	plnění v %	rozpočet	skutečnost	plnění v %	rozpočet	skutečnost	plnění v %
Daňové příjmy	48 955	54 110	110,53	50 690	55 971	110,42	55 630	58 822	105,74
Nedaňové příjmy	12 365	14 321	115,82	11 755	14 566	123,91	13 360	14 736	110,30
Kapitálové příjmy	686	790	115,16	646	1 524	235,91	650	811	124,77
Dotace	3 736	16 447	440,23	6 589	12 487	189,51	5 160	7 873	152,58
CELKOVÉ PŘÍJMY	65 742	85 668	130,31	69 680	84 548	122,50	74 800	82 242	109,95
Běžné výdaje	44 105	41 033	93,03	47 684	48 473	101,65	52 592	53 400	101,54
Příspěvky a dotace	13 087	12 493	95,46	12 996	14 678	112,94	14 658	14 015	95,61
Kapitálové výdaje	17 550	7 522	42,86	13 100	22 209	169,53	12 350	26 617	215,52
CELKOVÉ VÝDAJE	74 742	61 048	81,68	73 760	85 360	115,73	79 600	94 032	118,13
SALDO	-9 000	24 620	x	- 4 080	- 812	x	4 800	- 11 790	x
Financování	9 000	-24 620	- 273,56	4 080	812	19,90	4 800	11 790	- 245,63

Zdroj: Data jsou čerpána z příloh 2, 3 a 4, vlastní zpracování.

4.1 Celkové příjmy

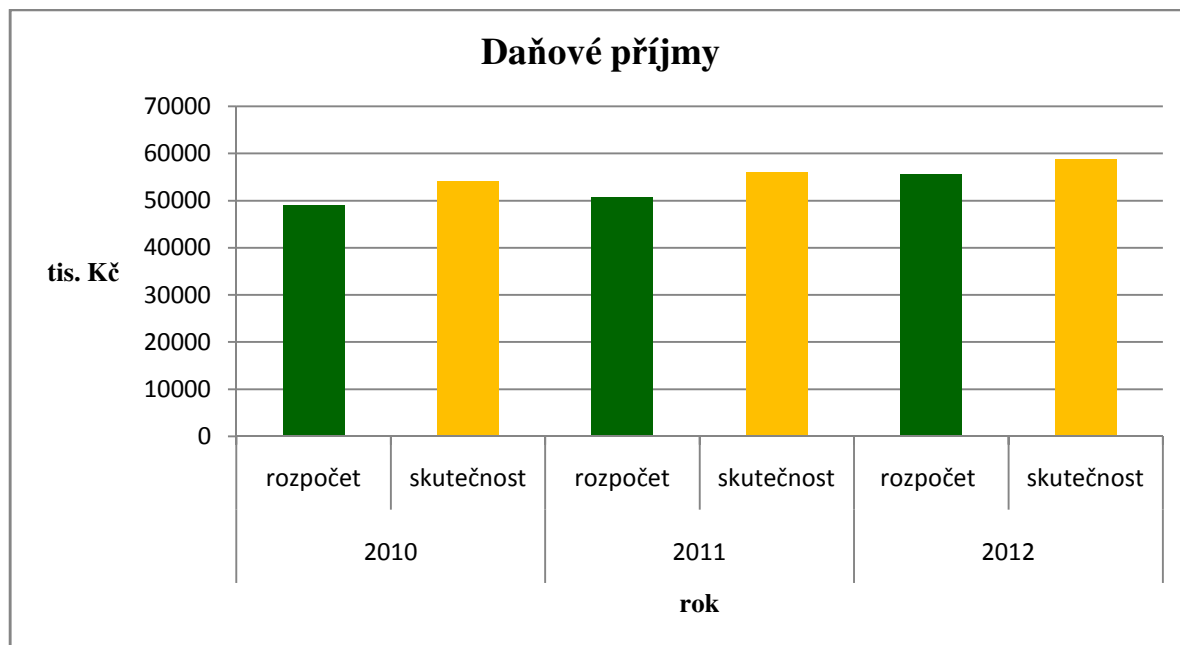
Skutečné celkové příjmy rozpočtu města byly ve všech sledovaných letech vyšší, než v jakém rozsahu byly plánovány a schváleny. Nejvýraznější převýšení bylo v roce 2010, zhruba o 30 %. Nejvýznamnější podíl na tom měly přijaté transfery, neboť v rozpočtu byly pouze nárokové neinvestiční transfery. Investiční transfery totiž mohou být součástí schváleného rozpočtu jen za předpokladu, že před schválením rozpočtu existuje písemný příslib, nejlépe oboustranně podepsaná smlouva o jeho poskytnutí. Rok 2011 znamenal překročení rozpočtu o 22,5 %, zde to bylo dáno kapitálovými příjmy, které vzrostly téměř o 136 %. Poslední sledovaný rok značil nárůst o necelých 10 %, i v tomto případě došlo k navýšení z přijatých transferů, což je více jak 52 %. Nejmenší rozpor v rozpočtu a skutečnosti celkových příjmů byl právě v onom posledním sledovaném roce 2012, v porovnání s předcházejícími roky. Jejich následné srovnání a analýzy jsou v níže uvedených podkapitolách. Je nutné pamatovat, že ke všem změnám, ať už zvýšení či snížení, došlo prostřednictvím rozpočtových opatření během jednotlivých let, dle potřeb města Rychvald.

4.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy se podílí více jak 60 % na celkových příjmech, jejich výše při sestavování rozpočtu vychází ze skutečnosti minulých let. Některé daňové příjmy byly proti předpokládanému rozpočtu překročeny více, jiné méně, u některých došlo dokonce k poklesu a jiné zase nebyly naplněny vůbec. To vše je uvedeno ve sloupci „upravený rozpočet“ jednotlivých příloh č. 2 - 4. U daní, u nichž se skutečnost zvýšila oproti rozpočtu, jsou daň z přidané hodnoty, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, anebo také daň z nemovitostí. Naopak klesající tendenci zaznamenaly především příjmy z VHP a správních poplatků. Ve všech sledovaných letech došlo k zlepšení příjmové stránky rozpočtu, prostřednictvím daňových příjmů. Někdy město může pouze odhadovat a předpokládat, jakou částku obdrží ze státního rozpočtu, nicméně jsou i položky, kde si finanční odbor může dohledat alespoň přibližně stav a počet poplatníků, kteří budou povinni hradit. Jako názorný případ protikladů, by bylo možné uvést položku č. 1334 – Odvod za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, kdy v rozpočtu města v roce 2010 byl očekávaný příjem 4 tisíce Kč, nicméně už rozpočtovým opatřením během daného roku bylo jasné, že příjem u této položky bude nulový. Jako opačný příklad lze uvést položku č. 1355 – Odvod z výherních hracích přístrojů v roce 2012, kde při sestavení rozpočtu byla nulová částka,

rozpočtovými opatřeními se částka vyšplhala na 140 tisíc Kč a skutečnost k 31. 12. 2012 byla dokonce 181 tisíc Kč.

Graf 4.1: Srovnání rozpočtovaných a skutečných daňových příjmů

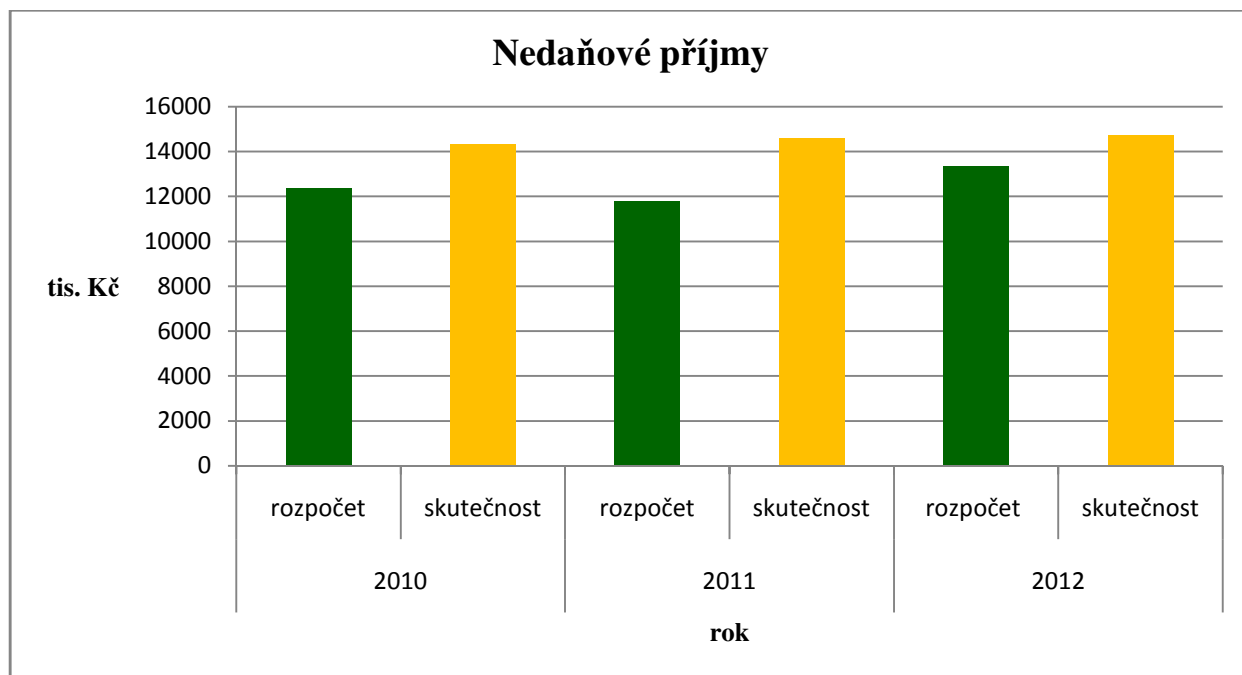
Zdroj: Data jsou čerpána z tab. 4.1, vlastní zpracování.

Zlepšení financování rozpočtu města pomocí daňových příjmů je značně obtížné, neboť město Rychvald v podstatě může tyto příjmy ovlivnit jen velice málo, jelikož podíl města na jednotlivých druzích daní stanoví každoročně Ministerstvo financí v dohodě s Českým statistickým úřadem a Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním vyhláškou. Jediné dvě možnosti, které jsou v kompetenci města Rychvald, vidím v zavedení místního koeficientu pro daň z nemovitostí, tj. pro všechny nemovitosti na území celého města a zvýšení sazeb u místních poplatků. Pokud by město Rychvald k tomuto kroku přistoupilo vydáním obecně závazných vyhlášek, zvýšilo by si tím daňové příjmy. Druhou alternativou jsou již zmíněné místní poplatky, jako jsou například poplatek za užívání veřejného prostranství, hlavně poplatek za likvidaci komunálního odpadu anebo též poplatek ze psů, který je ve městě Rychvald znatelně nižší, než v okolních městech. Obě tyto varianty bych městu Rychvald doporučila k projednání na zastupitelstvu města. Daň z příjmů fyzických a právnických osob, jak jsem již zmínila v úvodu, město Rychvald neovlivní, neboť jen změnou legislativy by mohlo dojít k navýšení procenta, kterým se město podílí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní. Jednu možnost bych však doporučovala. Uvažovat o investičních pobídkách, kterými by město Rychvald oslovilo potenciální podnikatelskou sféru, s vazbou na nové pracovní příležitosti.

4.1.2 Nedaňové příjmy

Jak bylo již uvedeno v podkapitole 3.1 - Příjmy rozpočtu, nedaňové příjmy se na celkových příjmech města Rychvald podílejí zhruba 17 %. Skutečnost se v porovnávaných letech pohybuje přes 14 mil. Kč, v roce 2010 překročila částka 14,3 mil. Kč, každý další rok se přijatá částka zvýšila zhruba o 200 tisíc Kč. Největší rozkol mezi rozpočtem a skutečností byl zjištěn v roce 2011, byl zapříčiněn navýšením příjmů z poskytovaných služeb o více jak 75 %, v konkrétních číslech je to tedy 715 tisíc Kč. Rozdíl spočívá především v doplatecích služeb u bytů a nebytových prostor, u využívání a zneškodňování komunálních odpadů a za poskytování služeb pro občany – kopírování. Příjmy z věcného břemene v roce 2010 překonaly předpoklad o téměř 9 násobek. Rozpočtovým opatřením se během daného roku došlo k částce 205 tisíc Kč, ale skutečnost tuto hodnotu převýšila ještě o 15 tisíc Kč. Například příjmy z úroků byly v roce 2012 zaneseny do rozpočtu města ve výši 180 tisíc Kč, během roku bylo jasné, že tato částka bude vyšší, než se původně očekávalo, proto se rozpočtovým opatřením ve sloupci „upravený rozpočet“ objevila hodnota 253 tisíc Kč. To ale nestačilo, neboť příjmy z úroků dosáhly hodnoty o 12 % vyšší, než byl upravený rozpočet. Základem nedaňových příjmů jsou příjmy z pronájmu bytových, ale i nebytových prostor a též příjmy z poskytování služeb.

Graf 4.2: Srovnání rozpočtovaných a skutečných nedaňových příjmů

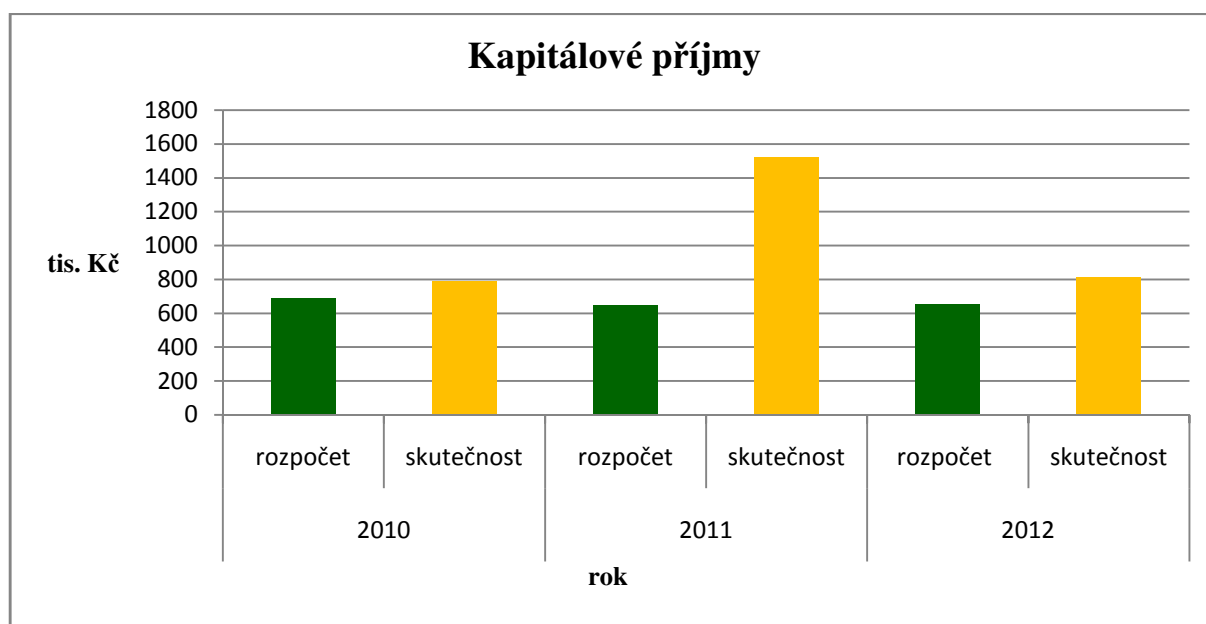
Zdroj: Data jsou čerpána z tab. 4.1, vlastní zpracování.

U nedaňových příjmů máme dvě položky, jejichž příjmy přesahují milionové částky. Obě tyto položky jsou nájemy plynoucí do rozpočtu města Rychvald z pronájmu bytových a nebytových prostor. Další podstatnou položkou by mohl být příjem z dobývacích prostor, příjem z pečovatelské služby, z úroků. Ostatní položky ve skladbě nedaňových příjmů jsou oproti tomu zanedbatelné a jejich navýšení nepovažuji za velký přínos do rozpočtu města. Z mého pohledu, v případě získání vyšších nedaňových příjmů, vyvstává varianta zvýšení ceny za 1m² podlahové plochy, ať už u bytových či nebytových prostor.

4.1.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy jsou tvořeny příjmy z prodeje pozemků, z postupného odprodeje čističky odpadních vod a v jednom případě z prodeje osobního automobilu. Právě onen prodej čističky odpadních vod je jasně dán smlouvou, tudíž je přesně stanovena částka a není zde prostor k odhadům příjmů. Naproti tomu příjmy z prodeje pozemků se jen velice těžko odhadují, neboť při sestavování a schvalování rozpočtu na následující rok není předem znám zájem o odkup pozemků z majetku města. V roce 2010 byl tento příjem ve skutečnosti překročen o 1,75 násobek, v roce 2011 to byl dokonce nečekaný 14 násobek rozpočtu, což je jasně patrné i z grafu 4.3, a v roce 2012 to byl již jen trojnásobek předpokladu. Vysoký odklon skutečnosti od rozpočtu v roce 2011 se rovnal téměř 136 %. Ačkoli se do úpravy rozpočtu pro rok 2011 dostala hodnota 345 tisíc Kč, skutečnost ji několikanásobně navýšila, a to až na částku 931 tisíc Kč.

Graf 4.3: Srovnání rozpočtovaných a skutečných kapitálových příjmů

Zdroj: Data jsou čerpána z tab. 4.1, vlastní zpracování.

Možností, jak zvýšit kapitálové příjmy, je velice málo. Jednou z nich by byl odprodej bytů, přičemž by to městu Rychvald získalo na jedné straně finanční prostředky do rozpočtu a na straně druhé by došlo ke snížení nákladů na opravy a technické zhodnocení. Další alternativou by mohlo být zvýšení prodejní ceny nebo rozprodávání dalšího majetku ve vlastnictví města Rychvald, o který by byl zájem. Toto je ovšem rizikové řešení, v tom, že by zvýšená cena mohla mnohé kupující odradit a samozřejmě varianta prodeje majetku města znamená snižování celkových aktiv a s tím souvisejících možností přijetí nevýhodných úvěrů, případných možných zástav apod. Při sestavování rozpočtu město Rychvald ve většině případů s prodejem vlastního majetku nepočítá. Z tab. 4.1 vyplývá, že se pravidelně ve schváleném rozpočtu i ve skutečnostech objevuje kapitálový příjem ze splátky prodeje čističky odpadních vod a z prodeje pozemků

4.1.4 Dotace

Finanční objem jednotlivých dotací v letech je velice těžko předvídatelný. Do schváleného rozpočtu může město dát pouze neinvestiční dotace poskytnuté ze státního rozpočtu na výkon státní správy a na školství. Výše tohoto transferu se rovná skutečnosti minulých let, neboť se rozpočet města většinou schvaluje ještě před schválením státního rozpočtu a rozpočtu kraje. Na základě schválení státního rozpočtu a rozpočtu kraje dojde k úpravě výše těchto dotací. Jiné dotace charakteru investičního či neinvestičního nelze do schváleného rozpočtu zařadit, pokud v té době není uzavřena smlouva o poskytnutí dotace či není schválen příslib o poskytnutí dotace.

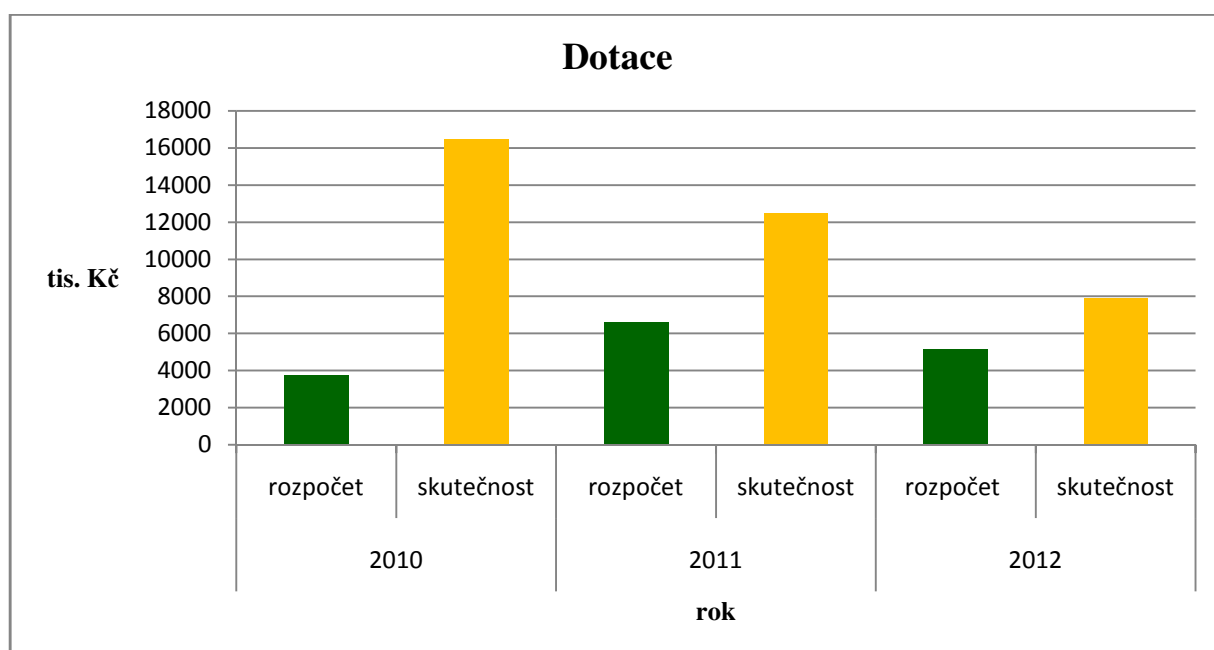
Ve všech sledovaných letech byly přijaty z rozpočtu kraje dotace na zabezpečení akceschopnosti sboru dobrovolných hasičů, rovněž na projekt kombinovaná výuka, jako efektivní forma vzdělávání na základní škole. Ze státního rozpočtu v roce 2012 dotace na odkanalizování města Rychvald, 4. stavba – kanalizace ul. Bohumínská, dotace na poskytování sociálních služeb, dotace na volby a další dotace, např. z Úřadu práce apod.

Státní rozpočet se podílel na transferech v roce 2010 doplatkem dotace na přístavbu a modernizaci budovy městského úřadu, na nástavbu a přístavbu MŠ na Podlesí. Poskytnuté dotace ve výši 16,5 mil. Kč tvořily více jak 4 násobek schváleného rozpočtu, tento markantní rozdíl je dobře patrný v níže uvedeném grafu 4.4. V roce 2011 byly přijaty dotace z Ministerstva financí ČR na přípravu a provedení sčítání lidu, domů a bytů, z Ministerstva pro místní rozvoj ČR na výstavbu 8 podporovaných bytů v domě čp. 734, Rychvald. Ze Státního fondu životního prostředí z programu „zelená úsporám“ získalo město dotaci

na zateplení a stavební úpravy domů čp. 1421-1423. Tyto dotace byly přijaty v celkovém úhrnu 12,5 mil. Kč, což je o 4 miliony Kč méně, než v roce předcházejícím, rozdíl je dán výši investičních dotací. Konkrétní výše přijatých dotací spočívá v tom, jaké má město investiční záměry, na co je schopno se včas projekčně připravit a jaký druh dotací je vyhlášen na příslušný kalendářní rok. Jelikož se v roce 2012 konaly volby do Senátu a zastupitelstev krajů, byly městu na tyto volby přiděleny dotace z MF ČR, rovněž to byly dotace na zavedení povinnosti předávání pomocného analytického přehledu v účetnictví. Celková částka přijatých transferů v daném roce byla přes 7,8 mil. Kč, což je o 52,5 % více oproti předpokladu. Když se podíváme například na položku 4116 a porovnáme schválený rozpočet roku 2012 se skutečností, zjistíme, že rozpočet je na této položce vyšší, nežli skutečnost. Příčina rozdílu mezi rozpočtem a skutečností je v tom, že v rozpočtu byla plánovaná dotace z úřadu práce na veřejně prospěšné práce. Ve skutečnosti byla činnost veřejně prospěšných prací přerazena z působnosti města Rychvald na společnost Služby města Rychvald, s.r.o.

Žádnou z výše uvedených dotací, které město obdrželo ať ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu kraje následně po schválení rozpočtu na příslušný kalendářní rok, nelze do rozpočtu zakomponovat bez provedení rozpočtového opatření. Každá z investičních dotací je určena na konkrétní účel, na nějž jsou bezvýhradně určeny dané finanční prostředky. V roce 2010 získalo město Rychvald dotace na 11 akcí, z nichž pouze jedna byla uvedena již ve schváleném rozpočtu. Následující rok to bylo velice obdobné, protože počet získaných dotací byl 12, přičemž schválený rozpočet obsahoval pouze 2 dotace, další byly zařazeny do rozpočtu prostřednictvím rozpočtových opatření. Poslední ze sledovaných let již nebyl na přijaté dotace tak štědrý, jako rok předcházející. Celkový počet přijatých dotací neboli transferů v roce 2012 byl pouze 10, z toho 2 transfery byly již součástí schváleného rozpočtu.

Graf 4.4: Srovnání rozpočtovaných a skutečných dotací

Zdroj: Data jsou čerpána z tab. 4.1, vlastní zpracování.

Již výše bylo zmíněno, že územní samosprávné celky si mohou do svých schvalovaných rozpočtů uvést pouze nárokové neinvestiční dotace ze státního rozpočtu na výkon státní správy a školství, případně dotace na veřejně prospěšné práce a na společensky účelná pracovní místa, pokud v době schvalování rozpočtu je uzavřená smlouva mezi Městem a Úřadem práce. Dle mého názoru by zde byl možný prostor pro zefektivnění rozpočtování dotací úpravou legislativy, která by umožnila zahrnout do schvalovaného rozpočtu města dotace na akce, které jsou sice dostatečně projekčně připraveny, avšak příslib dotace není smluvně zajištěn. Jako problém vnímám mnohdy nedosažitelnost dotací tím, že ačkoli město Rychvald je pro vyhlášený dotační titul projekčně i finančně připraveno, nesplňuje podmínku například počtu obyvatel nebo rozlohy území apod. Pak nezbývá, než takovýto projekt odložit nebo realizovat z vlastních finančních zdrojů.

4.2 Celkové výdaje

Celkové výdaje zahrnují běžné a kapitálové výdaje, příspěvky. Prostřednictvím svých výdajů plní město své povinnosti, které vyplývají ze zákona o obcích, taktéž z uzavřených smluvních vztahů, ať už jde o smlouvy krátkodobé či dlouhodobé. Další v řadě jsou výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj, výdaje na výkon státní správy a další.

Pro rok 2010 byly celkové výdaje ve výši 61 mil. Kč, což je naplnění předpokladu pouze na 82 %. Finanční hospodaření města Rychvald tak skončilo velice úspěšně,

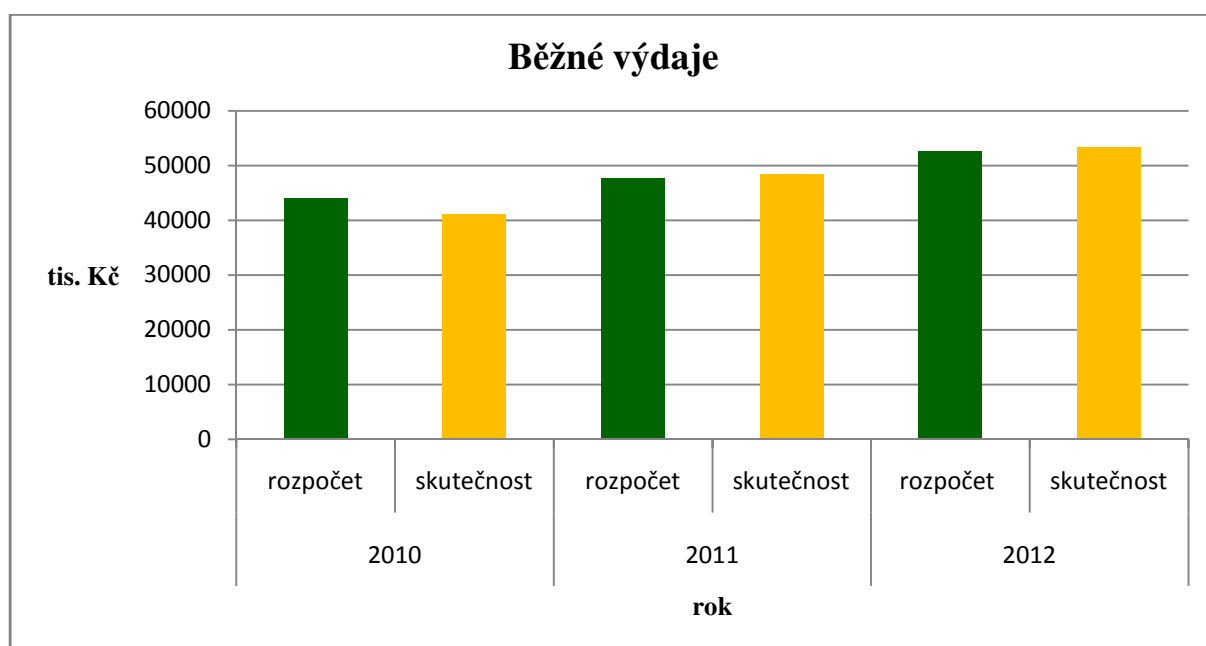
neboť toto hospodaření bylo zakončeno převahou příjmů nad výdaji a to v celkové výši 24,620 mil. Kč. Závěrečné účty následujících dvou let skončily naopak převahou výdajů nad vlastními příjmy. V roce 2011 překročily skutečné výdaje rozpočet příjmů o zhruba 16 %, čímž muselo být použito financování, to jsou volné finanční zdroje, ve výši 812 tisíc Kč. Naproti tomu v roce 2012 skončilo hospodaření města saldem ve výši mínus 11,790 mil. Kč, což tvoří překročení příjmů o 14 %, a převýšení rozpočtu výdajů o 18 %. Ačkoli se to může zdát jako značný problém, není tomu tak, neboť město Rychvald disponuje dostatečnou výši rezerv, kterými může své výdaje dofinancovat.

Hospodaření každého analyzovaného roku bylo podrobno přezkumu hospodaření auditorem externí firmy, s vyjádřením, že při přezkoumání nebyly zjištěny chyby a nedostatky.

4.2.1 Běžné výdaje

Vysprávka a údržba místních komunikací, opravy veřejného osvětlení, veřejné zeleně, údržba bytového a nebytového fondu, sběr a svoz komunálních odpadů a taktéž činnost místní správy, to jsou položky, které v rozpočtu běžných výdajů zaujímají největší místo. V roce 2010 skutečné výdaje oproti rozpočtu klesly o více jak 3 mil. Kč, a to z toho důvodu, že nebyly provedeny všechny práce, jak rozpočet výdajů předpokládal, anebo byly levnější, ovšem existují i jiné vlivy, které ovlivňují výdaje, např. počasí. Rozpočet běžných výdajů pro rok 2011 byl schválen ve výši 47,684 mil. Kč a v roce 2012 52,592 mil. Kč. Tyto dva roky byly ve znamení překročení rozpočtu jen o 1,7 % v roce 2011 a 1,5 % v roce 2012. Chtěli-li bychom tyto procentní rozdíly vyčíslit, dostali bychom se na částky 789 tisíc Kč a 808 tisíc Kč. Výdaje na činnost místní správy, která je nejvýznamnější položkou běžných výdajů, je v jednotlivých porovnávaných letech stanovena velmi precizně, neboť rozdíly se skutečností se pohybují pouze v řádu několika málo tisíců či dokonce stovek. Příkladem by mohly být v roce 2011 částky na položce 6409 – Ostatní výdaje, dotace, vratky, kdy rozpočet byl 1,143 mil. Kč a skutečnost k 31. 12. 2011 byla pouhých 191 tisíc Kč, nebo také položka 2219 - Pozemní komunikace, kdy plán činil 100 tisíc, a skutečnost se vyšplhala na 1,893 mil. Kč.

Graf 4.5: Srovnání rozpočtovaných a skutečných běžných výdajů

Zdroj: Data jsou čerpána z tab. 4.1, vlastní zpracování.

Z rozboru běžných výdajů vyplývá, že úspory ve výdajích lze dosáhnout pomocí zvýšené hospodárnosti a efektivnosti vynakládaných finančních prostředků. V podkapitole 4.1.3. jsem zmínila možnou variantu odprodeje bytů, nebytových prostor, případně celých domů, čímž by poklesla nutnost jejich údržby a opravy, a tudíž by klesly i výdaje. Nejpodstatnější podíl na běžných výdajích má činnost místní správy. V této široké škále výdajů jsem neshledala možnost jakýchkoli škrtů. Ovšem v oblasti oprav a údržby, jako jsou místní komunikace, budovy, školská zařízení, vidím možnost úspory výdajů například vypsání nových výběrových řízení na veřejné zakázky. Město Rychvald hradí nemalé částky na likvidaci komunálního a nebezpečného odpadu, kdy výdaje převyšují příjem z poplatků na jeho likvidaci. Smlouvy jsou uzavřeny se společnostmi, které se zneškodňováním odpadů zabývají a snížení nákladů města se zde nenabízí.

4.2.2 Příspěvky a dotace

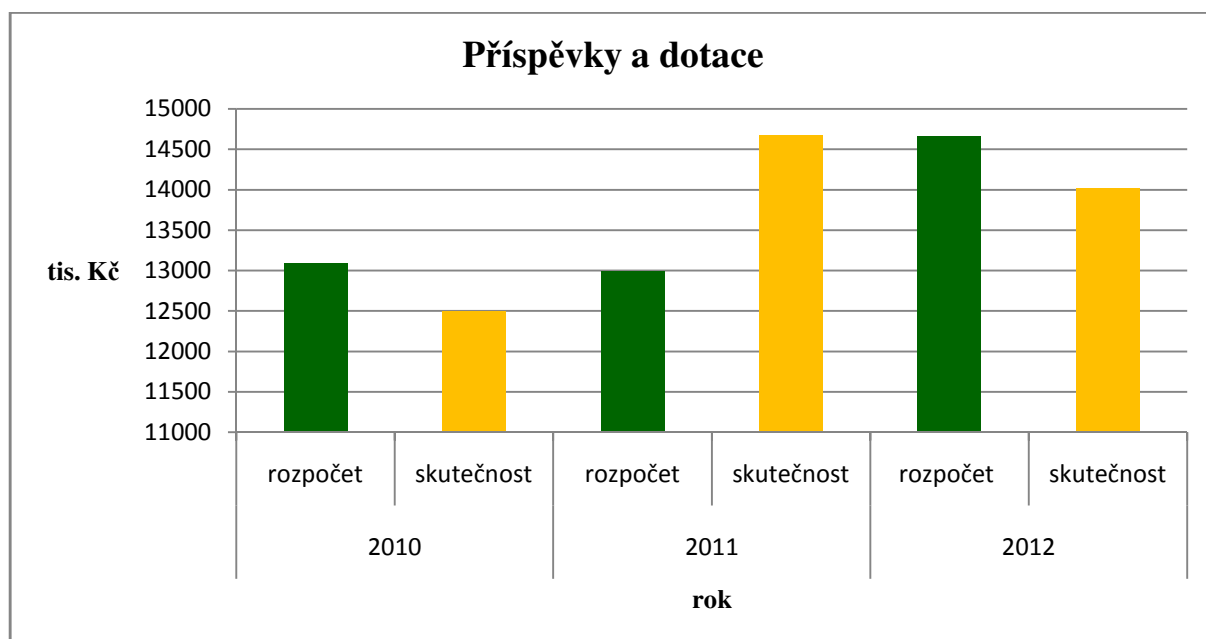
Z rozpočtu města Rychvald jsou poskytovány účelové dotace sportovním organizacím, účelové dotace neziskovým a podobným organizacím, dále se také poskytují dotace na činnost městské policie, na podporu provozu veřejné dopravy a nelze opomenout příspěvkové organizace založené a spravované městem Rychvald, mezi něž se řadí DDM, mateřské a základní školy.

Reálně poskytnuté dotace na činnost městské policie jsou zhruba v té výši, v jaké byly rozpočtovány na konci předcházejícího roku. Účelové dotace sportovním organizacím jsou dokonce v roce 2010 a 2011 srovnatelné, a to ve výši 550 tisíc. V roce 2012 skutečnost překročila rozpočet o pouhých 15 tisíc Kč. Částky u účelových dotací neziskovým organizacím už se liší, pro rok 2010 zaznamenala skutečnost pokles o 15 %, naproti tomu v roce 2011 nárůst o 5 % a v roce 2012 naopak pokles 5 %. Provoz veřejné silniční dopravy je každoročně dotován nemalou částkou z rozpočtu města Rychvald, nicméně ve sledovaných letech bylo vyplaceno méně, než se předpokládalo. V roce 2010 to bylo 22 %, v roce 2011 10 % a v roce 2012 15,5 % méně.

Samostatnou kapitolou příspěvků a dotací by mohly být neinvestiční příspěvky DDM, MŠ a ZŠ Rychvald. DDM Rychvald měl v roce 2010 a 2011 obdržet z rozpočtu svého zřizovatele částku 280 tisíc Kč, přičemž v roce 2010 se rozpočet rovnal skutečnosti, a v roce 2012 500 tisíc Kč. Ne vždy tyto finanční prostředky pokryly nutné výdaje těchto organizací, proto jim město ze svého rozpočtu poskytlo další dotaci, v roce 2011 o 70 tisíc Kč více, a v roce 2012 o 35 tisíc Kč více. Mateřským školám byly přislíbeny příspěvky v určité výši, v roce 2010 a 2012 se skutečnost vyrovnala rozpočtu, jen v roce 2011 bylo zapotřebí o téměř 31 % financí více. Srovnání ZŠ není nijak zvlášť odlišené od MŠ, jen opět rok 2011 vyniká vyšší potřebou finančních prostředků, a to o necelých 28 %.

Celkové srovnání hodnot dotací je znázorněno v níže vyobrazeném grafu 4.6, ze kterého je zřejmé, že výše udané srovnání se potvrdilo. Uvedené skutečnosti měly vliv na celkové měření plnění skutečnosti. Nejmarkantnější rozdíl je v roce 2011, kdy byla skutečnost plněna na 113 %. V ostatních letech došlo vždy k nižšímu realizování, a to 95 %.

Graf 4.6: Srovnání rozpočtovaných a skutečných příspěvků a dotací

Zdroj: Data jsou čerpána z tab. 4.1, vlastní zpracování.

Městskému rozpočtu by se do jisté míry ulevilo, kdyby z něj nebylo nutné poskytovat dotace například na činnost městské policie, částečně na provoz veřejné dopravy (linkové autobusy), a mohl by převzít tuto povinnost zcela státní rozpočet. Neposkytování těchto dotací by rozhodně mělo za následek nečinnost městské policie, snížení dopravní obslužnosti omezením spojů, což občané města zajisté nepřivítají. I když tyto dotace patří k těm největším, jejich omezení by nebylo v souladu s posláním města. Další část dotací je určena pro sportovní a neziskové organizace, církve, školství. Pomoc těmto organizacím prostřednictvím poskytování dotací je určitá forma humanitární činnosti a v rámci ní bych navrhovala, aby město Rychvald přispívalo pouze na činnost těch organizací, které mají sídlo na jeho území. Město Rychvald je zřizovatelem příspěvkové organizace Mateřská škola Rychvald a Základní škola Rychvald, od roku 2007 též i příspěvkové organizace Dům dětí a mládeže. Každoročně na jejich provoz přispívá částkou přes 1 milion Kč. Snížit tyto výdaje, když jakákoli investice do dětí a žáků, je investicí do jejich rozvoje a budoucnosti.

4.2.3 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje jsou určeny bytovému hospodářství, ať už jde o bytové či nebytové prostory, dále pak silnicím a pozemním komunikacím, vodnímu hospodářství, veřejnému osvětlení, pohřebnictví a též územnímu plánování. Jelikož se rozpočet a skutečnost ve většině

případů v mnohém rozcházejí, zvolila jsem pro jejich srovnání řazení dle jednotlivých let, na kterém je lépe vidět, jak se jednotlivé položky měnily.

Z grafu 4.7 je evidentní, že v roce 2010 byl rozpočet kapitálových výdajů koncipován na částku 17,550 mil. Kč, přičemž skutečnost byla naplněna pouze ze 43 %, tedy ani ne poloviny plánovaných investic. Takto výrazný rozdíl mezi rozpočtem a skutečností byl zapříčiněn neuskutečněním investic v oblasti vodního hospodářství – odkanalizování města Rychvald, kanalizace ul. Bohumínská. Moravskoslezský kraj nezahájil v daném roce výstavbu nové komunikace na ul. Bohumínská, takže město Rychvald nemohlo zahájit práce na výstavbě kanalizace na této ulici. U zbývajících položek kapitálových výdajů již nebyl rozdíl tak znatelný, bytové hospodářství bytových prostor naplnilo rozpočet z 88 %, zde došlo k sanaci a zateplení obvodového pláště a následným stavebním úpravám na domě čp. 1605 – 1607, dále pak k stavebním úpravám domů čp. 1534 a 1535 na ulici Školní a čp. 1421 – 1426 na ulici Sadová. Mimo to byly provedeny přípravné práce na modernizaci kulturního domu a zateplení budovy zdravotního střediska. Investice do silnic nebyly žádné a pozemní komunikace si vyžádaly pouze investici ve výši 419 tisíc Kč. Pro veřejné osvětlení nebylo zapotřebí žádných kapitálových výdajů. Vždy šlo o běžnou údržbu a opravy. Pohřebnictví a územní plánování si nevyžádalo tak vysoké investice, jaké byly odhadovány při schvalování rozpočtu. Na městském hřbitově se položila zámková dlažba. V oblasti školství a vnitřní správy bylo profinancováno 708 tisíc Kč, které nebyl ve schváleném rozpočtu, nýbrž až v rozpočtu upraveném.

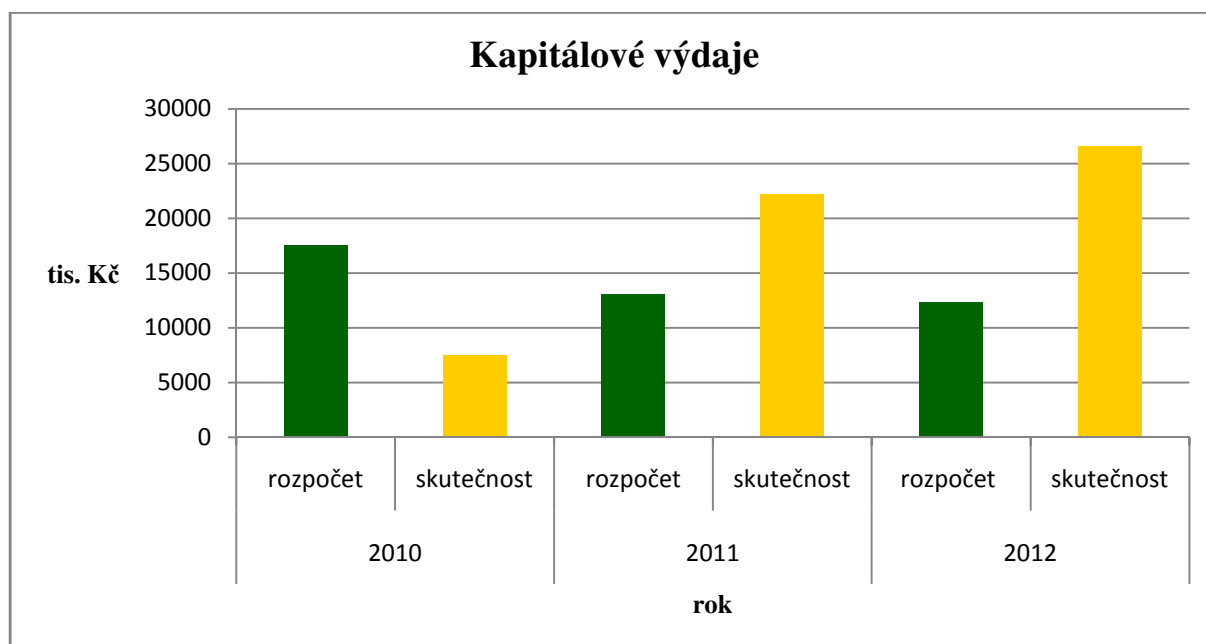
Analýza kapitálových výdajů v roce 2011 je odlišná především tím, že oproti předchozímu roku byla celková částka skutečných investic oproti schválenému rozpočtu překročena téměř o 70 %. Z investičních výdajů byly realizovány stavby kanalizace na ulici Bohumínská a komunikace pro pěší na ulici Bohumínská a Michálkovická. Tím došlo k převýšení plánu takřka desetinásobně. Ani v tomto roce nedošlo k investičním výdajům na výstavbu nového veřejného osvětlení, byly pouze prováděny běžné opravy. Investiční výdaje na pohřebišti si vyžádaly o 102 tisíc Kč více, než se očekávalo, naproti tomu územní plánování snížilo svou náročnost o 9 %. V oblasti školství, sportu a vnitřní správy bylo na investiční výdaje vynaloženo 2,014 mil. Kč. V oblasti školství došlo k pořízení energetického auditu, rekonstrukci a modernizaci WC v ZŠ Sídliště. Pro sbor dobrovolných hasičů bylo zakoupeno požární auto Ford Transit a pro městskou policii nový osobní vůz. *„Téměř 17 mil. Kč činily investiční výdaje do bytových a nebytových prostor domů a vnitřních prostorů, například rekonstrukce elektroinstalace, hydroizolace, stavební úpravy,*

sanace a zateplení, výměna osobního výtahu, technické zhodnocení kotlen, výstavba 8 podporovaných bytů a klimatizace kulturního domu.“, jak je uvedeno v důvodové zprávě Závěrečného účtu pro rok 2011.

Poslední sledovaný rok se vyznačuje více jak dvojnásobným překročením skutečných realizovaných kapitálových výdajů, oproti schválenému rozpočtu, což je jasně znatelné z níže přiloženého grafu. Pro úsek pozemních komunikací, kanalizací a pohřebnictví bylo zapotřebí více jak 14,5 mil. Kč, mezi nejrozsáhlejší kapitálové výdaje patří kanalizace na ul. Bohumínská vč. komunikace pro pěší, která si vyžádala 8,2 mil. Kč. Dále pak přechod pro chodce na ul. Orlovská, vedoucí k obchodu Penny. Taktéž bylo vystavěno hřiště pro děti s prvky pro dospělé, které si vyžádalo částku 1,072 mil. Kč. Odbor bytový a správy majetku investoval do pokračujících stavebních prací na domech čp. 1424 – 1426 ul. Sadová, doplatek výstavby 8 podporovaných bytů v domě čp. 734 ul. Orlovská, mimo to také město Rychvald nechalo vybudovat novou střechu na budově zdravotního střediska a též stavební úpravy na kulturním domě. Do ostatních výdajů bytového hospodářství připadají výdaje na nákup pozemků v celkové hodnotě 1,846 mil. Kč. Obnos 722 tisíc Kč byl vložen do odboru školství, kultury, sportu a vnitřní správy, ten si částku rozdělil mezi základní a mateřské školy v souhrnné hodnotě 559 tisíc Kč, čerpadlovou turbínu sboru dobrovolných hasičů a ozvučení obřadní síně.

I zde je bezpochyby nutné vycházet z rozpočtových opatření, která město Rychvald během jednotlivých let přijalo. Lze tedy z toho vyvodit, že nebylo-li by jich přijato, nemohlo by dojít k uskutečnění daných investic.

Graf 4.7: Srovnání rozpočtovaných a skutečných kapitálových výdajů

Zdroj: Data jsou čerpána z tabulky 4.1, vlastní zpracování.

Běžné, čili mandatorní výdaje, budou mít v rozpočtu města vždy přední místo, prioritu, a proto výše *kapitálových výdajů* je odvozena od rozdílu mezi rozpočtovanými příjmy a běžnými výdaji, od skutečných rezerv z minulých let a v neposlední řadě od záměrů či návrhů představitelů města a samotných pracovníků úřadu. Nejedná se jen o pořízení nových investic, ale taktéž o modernizaci a rekonstrukci stávajícího majetku města. Vždy není možné dát do souladu navrhovaný a posléze schválený rozpočet s následnou skutečností, kdy schvalování rozpočtu se odehrává mnohdy s půlročním předstihem před samotnou jeho realizací, případně před novým návrhem. Jako názorný příklad uvedu zmiňovanou akci odkanalizování města Rychvald, kanalizace Bohumínská, která měla probíhat souběžně s úpravou komunikace, kterou prováděl jako investor Moravskoslezský kraj. Finanční prostředky na odkanalizování byly součástí rozpočtu města Rychvald na rok 2010. Moravskoslezský kraj ovšem svou plánovou stavbu nezačal v daném roce, tudíž město nemohlo zahájit tu svou. Vyčleněné finanční prostředky nebyly v daném roce čerpány a musely být převedeny do následujícího roku. Z toho důvodu vznikl rozdíl mezi rozpočtem a skutečností investičních výdajů v roce 2010, který je jasně viditelný z grafu 4.7. Popsala jsem skutečné čerpání investičních výdajů, uvedla jsem úskalí, která mohou znemožnit jejich realizaci v daném roce. Jako návrh na zlepšení financování v oblasti investičních záměrů mohu jen uvést, aby vynakládání finančních prostředků bylo vždy efektivní a hospodárné, aby s pečlivostí správného hospodáře byli vybíráni investoři staveb, aby finanční prostředky

byly vynaloženy do smysluplných projektů, do projektů, které nebudou postaveny na politické vůli zastupitelů, ale které budou po dlouhá léta sloužit široké veřejnosti. Neboť si musíme uvědomit, že město hospodáří i s finančními prostředky daňových poplatníků, s prostředky svých občanů

5 ZÁVĚR

Ve své práci jsem provedla postupně rozbor jednotlivých kroků rozpočtu, jako je návrh rozpočtu, schválení, úprava, přezkum a v neposlední řadě závěrečný účet, které se řídí určitými pravidly. Proto jsem v úvodní kapitole zmínila jednotlivé právní předpisy, které jsou zásadní pro celý rozpočtový proces.

Analýzou rozpočtu města Rychvald bylo docíleno podrobného a přehledného rozboru položek příjmů a výdajů, jak v návrhu jednotlivých rozpočtů, tak v rámci závěrečných účtů. Celkové zdroje příjmů jsou komponovány z vlastních příjmů, do kterých patří daňové, nedaňové příjmy a kapitálové příjmy. Součástí příjmové stránky rozpočtu je rovněž položka financování, prostřednictvím které jsou zapojovány do rozpočtu volné finanční prostředky z minulých let. Z provedené analýzy vyplývá, že největší položkou celkových příjmů jsou daňové příjmy, které se tak na celkových zdrojích podílejí vždy více jak 65 %, následují nedaňové příjmy s 17 %, dále jsou to očekávané dotace a financování, které jsou zhruba okolo 6 – 7 % ke schválenému rozpočtu. Nejmenší položkou příjmů rozpočtu jsou pak kapitálové příjmy. Jednotlivé druhy příjmů jsou podrobně analyzovány proto, aby z jejich rozboru bylo jednoznačně zřejmé, s jakými příjmy město hospodaří, odkud do rozpočtu plynou a jak se dá či nedá jejich objem ovlivnit.

Výdaje rozpočtu města Rychvald byly taktéž podrobeny důkladné analýze, na jejímž základě byly výdaje rozčleněny na výdaje běžné (neinvestiční), včetně poskytnutých příspěvků a dotací, které jsou pro přehlednost uváděny samostatně a výdaje kapitálové (investiční). Výše rozpočtovaných výdajů vždy vychází z požadavků jednotlivých odborů úřadu a rovněž také z uzavřených dlouhodobých smluvních vztahů. Běžné výdaje logicky tvoří větší objem z celkových výdajů, a to 66 %, nežli výdaje kapitálové. Jedná se totiž o výdaje mandatorní, čili o výdaje, které vždy mají v rozpočtu města prioritu. Potřeba většiny výdajů roste, ovšem jsou i takové, jejichž propočtená výše je konstantní. Naproti tomu požadavky na příspěvky a dotace jsou každoročně stále vyšší. Kapitálové výdaje, jejichž procentuální vyjádření k celkovému rozpočtu výdajů a ve vztahu k běžným výdajům je nižší, jsou určeny nejen na pořízení DHM a DNM, ale též na rekonstrukci a modernizaci stávajícího majetku.

Porovnáním příjmů a výdajů rozpočtu města Rychvald bylo zjištěno, že rozpočet byl ve všech sledovaných letech schvalován jako schodkový, neboť vlastní příjmy byly dorovnávány použitím rezerv, a to prostřednictvím položky financování.

V poslední kapitole provádím porovnání schváleného rozpočtu se skutečností za sledované období, kterými byly roky 2010 až 2012. Jediný rok, kdy nebylo hospodaření města Rychvald zakončeno převahou výdajů nad příjmy, byl rok 2010. Nebylo tudíž zapotřebí použití finančních prostředků z minulých let, naopak byly volné finanční prostředky převedeny do rezerv. Na základě porovnání sledovaných let, jsem ke každé podkapitole vyjádřila své návrhy a doporučení, ke kterým jsem během práce dospěla.

Mezi hlavní návrhy a doporučení pro zlepšení financování z mé strany patří dozajista navýšení příjmů rozpočtu města Rychvald zavedením místního koeficientu daně z nemovitostí, zvýšení místních poplatků a zvýšení nájmu u bytů a nebytových prostor. Nicméně navrhované kroky budou vždy nepopulární, neboť občané nejsou příliš tolerantní k nárůstu svých výdajů. Dalším možným zdrojem příjmů je odprodej majetku města, což by vedlo k získání finančních prostředků, ovšem také ke snížení aktiv. Je tedy na zvážení zastupitelů města, zda by k těmto krokům přistoupilo. V neposlední řadě by mohlo dojít k navýšení rozpočtu příjmů změnou legislativy a možnou změnou podmínek vyhlášených dotačních titulů, neboť právě dotace tvoří značnou část příjmů rozpočtu města.

Domnívám se, že pokud město není zadluženo, nesplácí tedy žádný úvěr, nepřijalo návratné finanční výpomoci apod., tak je jeho hospodaření možné považovat za zdravé. Výše uvedenou analýzou rozpočtu města Rychvald jsem zjistila, že jeho hospodaření mohu prohlásit za zdravé, neboť splňuje výše uvedené pravidlo o nezadlužování. Pokud se rozpočet města Rychvald dostal do záporných čísel, byl vždy dofinancován z vlastních rezervních prostředků.

Cílem a přínosem této diplomové práce bylo analyzovat rozpočet města Rychvald za rozpočtová období let 2010 – 2012 podle jednotlivých druhů příjmů a výdajů a tím také podat občanům města ucelený přehled o toku finančních prostředků do rozpočtu města a o způsobu jejich použití.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborné knihy

- [1] HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.
- [2] KOLEKTIV AUTORŮ. *Kontrola ve veřejné správě*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2010. 160 s. ISBN 978-80-7357-558-8.
- [3] KOLEKTIV AUTORŮ. *Příspěvkové organizace 2011*. 8. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011. 344 s. ISBN 978-80-7357-626-4.
- [4] MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. 1. vyd. Praha: GradaPublishing, 2012. 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2.
- [5] MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.
- [6] NOVÁKOVÁ, Štěpánka. *Účetnictví příspěvkových organizací od 1. 1. 2012 (souvztažnosti s výkladem)*. 2. vyd. Praha: INTES, 2012. 188 s. ISBN 978-80-904560-1-3.
- [7] OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek po novele zákona o účetnictví*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011. 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.
- [8] PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy. Teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- [9] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktual. vyd. Praha: GradaPublishing, 2009. 304 s. 978-80-247-2789-9.
- [10] SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Rozpočtová skladba 2013: rozpočtová skladba, rozpočtová pravidla, vzory a směrnice k rozpočtu*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje ČR. 2013. 262 s. ISBN 978-80-905420-0-6.
- [11] SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. *Účetní reforma a ÚSC 2010*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Acha, obec účtuje s.r.o., 2010. 348 s. ISBN 978-80-254-6862-3.

Právní předpisy

[12] Vyhláška Ministerstva financí č. 323 ze dne 2. července 2002 o rozpočtové skladbě.

In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 118, s. 6909 – 6966.

[13] Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecních zřízeních). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1737 – 1764.

[14] Zákon č. 218 ze dne 27. června 2000 o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 65, s. 3104 – 3128.

[15] Zákon č. 243 ze dne 29. června 2000 o rozpočtovém určení výnosů některých daní územních samosprávných celků a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3513 – 3515.

[16] Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3557 – 3567.

[17] Zákon České národní rady č. 338 ze dne 4. května 1992 o dani z nemovitostí. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 71, s. 1946 - 1952

Tištěná periodika

[18] KYPETOVÁ, Jaroslava. Rozpočtové určení daní: Kdy přijde konec dělení na hodné a zlé?. *Obec & finance*, 2012, roč. 17, č. 2, s. 8-9. ISSN 1211-4189.

[19] *Obec & finance: odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí, měst a regionů*. Praha: TRIADA, 2012, roč. 17, č. 3. ISSN 1211-4189.

Elektronické dokumenty

[20] Ministerstvo financí ČR. MFČR: *Přezkoumání hospodaření územních celků* [online].

MFČR [18. 3. 2013]. Dostupné

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_ph_uzemnich_celku.html

[21] Ministerstvo financí ČR. MFČR: *Přílohy č. 1 – k vyhlášce č. 449/2012 Sb. - Podíl jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů* [online]. MFČR [19. 2. 2013]. Dostupné z

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vyhlasky_75842.html

[22] PETEROVÁ. Rozpočet a závěrečný účet: tvorba, zveřejnění, třídění a změny. *Obec & finance* [online]. 2012, roč. 17, č. 2, [cit. 2013-04-12]. ISSN 1211-4189. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6544273>

SEZNAM ZKRATEK

ASEKOL	společnost pro zpětný odběr elektrických a elektronických zařízení
CČSH	Církev československá husitská
ČD	České dráhy
ČOV	čistička odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSAD	Československá státní autobusová doprava
DDM	Dům dětí a mládeže
DIAKONIE BROUMOV	občanské humanitární sdružení (sběr nepotřebného ošacení)
DILIA	Divadelní, literární a audiovizuální agentura
DPH	daň z přidané hodnoty
DPMO	Dopravní podnik města Ostravy
DPS	dům s pečovatelskou službou
EKOKOM	společnost pro třídění, recyklaci a využití obalového odpadu
EKOLAMP	společnost pro zpětný odběr osvětlovacích zařízení
ELEKTROWIN	společnost pro zpětný odběr elektrozařízení
KPOZ	komise pro občanské záležitosti
MHD	městská hromadná doprava
MK	místní komunikace
MŠ	mateřská škola
OSA	ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním
PC	osobní počítač
PD	projektová dokumentace
PO	příspěvková organizace
PZKO	Polský svazek kulturně osvětový

RPG RE land	společnost pronajímající nemovitosti, byty a nebytové prostory
SR	státní rozpočet
SVČ	samostatně výdělečně činný
TJ	tělovýchovná jednota
TUV	teplá a užitková voda
TV	televizor
ÚP	Úřad práce
VHP	výherní a hrací přístroje
ZM	zastupitelstvo města
ZO	základní organizace
ZTP-P	zvlášť tělesně postižení – průvodce
ŽDB	Železářny a drátovny Bohumín

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26. dubna 2013

.....
Bc. Kateřina Poskerová

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Rozpočet města Rychvald v letech 2010 – 2012

Příloha č. 2 Závěrečný účet města Rychvald za rok 2010

Příloha č. 3 Závěrečný účet města Rychvald za rok 2011

Příloha č. 4 Závěrečný účet města Rychvald za rok 2012